

ཤ་གཟུག་ཤེད་འཛོང་སྟོན།

ཚུམ་པ་པོ་དང་དབྱུང་བཟོན་པའི་དག་ལ་རྒྱན་འབྲམས་ཀྱི་ཚུམ་རིག་གི་ལྟ་བུ།

མཁས་དབང་པརྟ་འབྲམ་གྱིས་སྒྲན་དག་གི་པ་ཁྱིམ་ནང་སྤང་མོལ་བྱས་པ།

ཟིན་བྲིས་པ། པ་ཡུལ།

ང་པད་མ་འབྲམ་ཡིན། རེབ་ཡོག་ལ་ཡོད་པའི་ལ་ཅེ་དཔེ་མཚན་ཁང་ནང་ལས་ཀ་ལས་ཀྱི་ཡོད། དེ་རིང་
གཙོ་བོ་དང་སང་གི་བོད་ཀྱི་ཚུམ་པ་པོ་དང་ཚུམ་རིག་དབྱུང་བཟོན་པ་ཚོའི་དག་ལ་རྒྱན་འབྲམས་སུ་གན
ས་ཡོད་པའི་ཚུམ་རིག་གི་ལྟ་བུའི་སྐོར་ལ་སྐད་ཆ་ཁ་ཤས་བཤད་དགོས་སྐྱེས་ཀྱིན་ཡོད། དང་བོ་ཚུམ་རིག་
གི་གཞུང་ལུགས་སྐོར་འོངས་སྤངས་བཤད་དགོས་པ་རེད། བོད་ལ་ཚུམ་རིག་གི་གཞུང་ལུགས་ཐོན་པ་འབྱེ་
བོ་རེད། དང་སང་གི་གོ་དོན་ཡོད་པའི་ཚུམ་རིག་གི་གཞུང་ལུགས་ཡོང་འབྱེ་བོ་རེད། <<སྒྲན་དག་མེ་ལོ་
ང་མ་>>ནི་སྒྲན་དག་ཚུམ་སྤངས་ཤིག་རེད་མ་གཏོགས། དང་སང་གི་བྱུ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྤང་ནས་འགོ་བ་
མེ་ལ་དགོས་ནི་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས། ཚུམ་རིག་ནི་ཅི་ཞིག་རེད། སྤྱི་ཚགས་ཀྱི་ནང་ན་ཚུམ་རིག་
ལ་གོ་ས་ཅི་ཞིག་འབབ་ཀྱི་ཕན་ཅི་ཞིག་ཐོགས་ཀྱི་འདུག ཚུམ་རིག་ཇི་ལྟར་འོངས་པ་རེད་ཅས་པའི་ལྟ་བུ་
ཆེན་པོ་བཤད་སྟུང་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་མ་རེད། དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་བཤད་པའི་གཞུང་ལུགས་དེ་ལྟ་ཆོ་
ས་སྤྱི་ཚགས་ནང་ལ་གཅིག་དགུ་བདུན་ཅུའི་རྩིས་དང་བརྒྱད་ཅུའི་འགོར་དར་བ་རེད།དེའི་ཐོན་ལ་ལྟ་བུ་
དེ་ཁྱེར་འོང་སྟུང་ཀྱི་ལག་ཆ་གཙོ་བོ་མའོ་ཅོ་རུང་གི་ཡན་ཡན་རིག་རྩལ་བཞུགས་མོལ་ཚགས་འདུའི་སྟེང་
གི་གཏམ་བཤད་དེ་རེད། དེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོ་དང་སྤོབ་སྤོང་གི་ངོས་ནས་སྤྱི་ཚགས་ཀྱི་ནང་ལ་འོངས་ཡོད་
པ་མ་རེད། དྲིལ་བསྐྱགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཐོན་པ་རེད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྤེལ་ཆེད་དུ་འོང་བ་རེད། དེ་དུས་
ང་བྱིས་པ་རེད། མ་ལྟོ་དགེ་འོས་སྤོབ་སྤོང་ན་ཡོད། དེ་དུས་དུས་ཚོད་ལྟར་མའོ་ཅོ་རུང་གི་གསུང་ཚུམ་ལ་སྤོ་
བ་སྤོང་བྱེད་དགོས་པ་རེད། དེ་དུས་མའོ་ཅོ་རུང་གི་ཡན་ཡན་རིག་རྩལ་བཞུགས་མོལ་ཚགས་འདུའི་སྟེང་
གི་གཏམ་བཤད་རེད་ཅས་དེའི་ཅི་ཞིག་རེད། རིག་རྩལ་ཞེས་པ་ཚུམ་རེད། ཁོང་གིས་ཚུམ་འབྲི་སྤངས་བཤ
ད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད་སྐྱེས་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ཁོས་ཚུམ་འབྲི་སྤངས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ལྟ་བུ་ཆེ
ན་བོ་བཤད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་དུས་བྱིས་པ་ཡིན་པས་གོ་རྒྱ་ཅང་མེད་སོང་། གོ་བ་ཅང་མ་ལོན་ཟིག་དེའི

‘རྗེས་ན་བདུན་ཅུ་དོན་དགུ་ལོར་ང་ལྟ་བུ་བྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཕྱིན་པ་རེད། དེ་དུས་སྤྱངས་རྒྱ་མང་ཆེ་
བ་བོད་ཡིག་རེད་དེ། ཆེད་ལས་མི་འདྲ་བ་ཐུན་མོང་གིས་མཉམ་དུ་སྤྱངས་རྒྱ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་རེད། མཚ
ན་ཉིད་རིག་པ། དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་སོགས་ཡོད་རེད། དེ་དུས་རྒྱ་ཡིག་གི་ཚྭ་རིག་སྤྱི་བཤད་ཅེས་པ་དེ་
སྤྱངས་པ་རེད། པལ་ཆེར་ཚྭ་རིག་གི་གཞུང་ལུགས་སྤྱོད་མཁན་ཐོག་མ་ཡིན་རྒྱུ་རེད། ཚྭ་རིག་གི་གཞུང
‘ལུགས་ཞེས་བཤད་ཀྱང་རུང་། རིག་གསར་གྱི་རྗེས་ཏག་ཏག་ཏེ་གོང་ཁྲན་ཏང་དམར་བོའི་གཞུང་གིས་སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བྱ་བ་ཁོངས་ལ་དབང་བསྐྱར་རྒྱུ་དེ་མཚམས་བཞག་ཡོད་པ་མ་རེད། ཚྭ་རིག་ཡིན་ན་
ཚོགས་གི་སློག་བརྟན་དང་དུས་དེབ་སོགས་གང་ཡིན་ཡང་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྤེལ་བའི་ལམ་ཁ་ཞིག་ཏུ་
དབང་བསྐྱར་བཟང་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ལྟ་བུས་ཀྱིས་ཚྭ་རིག་གི་གཞུང་ལུགས་ནང་ཡིན་ནའང་མང་ཆེ་བ་
དམར་བོའི་གཞུང་གིས་གཏན་འཁེལ་བྱས་པའི་ལྟ་བུ་སྐོར་ཞིག་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་ཡོང་བཟང་ཡོད་པ་རེད།
དཔེར་ན། ཚྭ་རིག་གི་ལས་འགན་ཅི་ཞིག་རེད་ཟེར་ན། ཚྭ་རིག་གིས་འབྱོར་མེད་གྲལ་རིམ་གྱི་འཆར་
གཞི་ལ་ཞབས་འདགས་བྱ་དགོས་ཟེར་བ་དེ་ཙམ་དོན་རེད། ཚྭ་རིག་གི་ཆོད་ཐེག་ཅི་ཞིག་རེད་ཟེར་ན། ག
ཉིས་ལས་བཞག་ཡོད་པ་མ་རེད། དམར་བོའི་ལྟ་བུས་དབང་བསྐྱར་བའི་འོག་ནས་ཚྭ་རིག་གཞུང་ལུགས་
སྐོར་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་སྤངས་ཀྱི་ཐ་སྐད་སྐོར་ཞིག་འོང་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། ཚྭ་རིག་གིས་སྤྱི་ཚོགས་
ལ་གཤག་བཅོས་བྱེད་དགོས། ཚྭ་པ་པོ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་སློབ་སློག་སྐྱོན་མཁན་ཡིན། ཚྭ་རིག་ནི་སྤྱི་ཚོགས་
འཚོ་བ་དངོས་ཀྱི་བསམ་སློབ་ཚུར་སྒྲུབ་ཞིག་ཡིན་ལྟ་བུ་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ཟླ་གྱི་གུང་ཁྲན་ཏང་དང་
ཕྱིས་ཀྱི་གུང་ཁྲན་ཏང་འདྲ་གི་མ་རེད། དེང་སྐབས་ཀྱི་གུང་ཁྲན་ཏང་སྟོན་གྱི་གུང་ཁྲན་ཏང་དང་མད་དེ་
བསྐྱར་ཐབས་མེད།

དེང་སང་གུང་ཁྲན་ཏང་གིས་དཔལ་འབྱོར་བཤད་ཀི་ཡོད་རེད། ཟླ་མ་གུང་ཁྲན་ཏང་གིས་ལྟ་བུ་ཚོད་ཀི་
ཡོད་རེད། ལྟ་བུ་ཚོད་ཀི་ཡོད་རེད། ལྟ་བུས་སྤྱི་ཚོགས་དབང་བསྐྱར་གི་ཡིན་ལའ་ཀི་ཡོད་རེད། ལྟ་བུའི་ཆེད
‘དུ་རྒྱུ་རེས་མང་པོ་བརྒྱབ་པ་རེད། འཛམ་སྐྱང་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་རྗེས་ནས་འཐབ་འཁྲུག་མང་ཤོས
‘ལྟ་བུ་བརྒྱུད་ནས་བརྒྱབ་པ་རེད། ད་ལྟ་ལྟ་བུས་དབང་བསྐྱར་བའི་གུང་ཁྲན་ཏང་གི་ལེའུ་དེ་རྒྱུགས་ཆར་བ
‘རེད། ཡིན་ནའང་། དེའི་དབང་བསྐྱར་གྱི་ལུགས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཚོགས་ཡོད་པ་མ་རེད། ལྟ་བུ་པར་ཚྭ་རིག་གི་ནང་

བཟུང་ཡོད་རེད། དཔེར་ན། རྩོམ་པ་པོ་མི་རིགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་གི་མཁན་ཡིན་ཟེར་བ་འདྲ་བོའི་གསལ་དུ། ང་
ཆོ་བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་ནང་ན་ད་དུང་ལྷག་བཟུང་ཡོད་རེད། དེ་ནི་རང་དབང་གི་རྩོམ་རིག་ལྟ་བུ་དང་འཛ-
མ་སྤང་སྤྱི་མཚན་གྱི་རྩོམ་རིག་གི་གཞུང་ལུགས་ནང་ཡོང་བའི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནི་མ་རེད། འདི་དཔེར་སྤང-
ས་ནས་འབྲུ་ཆོས་ཅུང་དཔྱད་ན། རྩོམ་པ་པོ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་གི་མཁན་ཞེས་བཤད་ན་མི་རིགས་ཀྱི་
སློབ་སྦྱོང་ཅེས་པ་ཅི་ཞིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བོད་སྐད་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་ལ་འགྲེལ་ཆོ་སློབ་ཅེས་པ་དབུགས་
ལེན་པ་དང་ཟ་མ་བཟུང་བ་འདི་སློབ་གི་མཚན་དོན་དང་ཤི་མེད་པའི་རྟགས་མཚན་རེད། དེ་ནས་མི་ཞིག་
ལ་ཐུག་ན་སྐད་ཆ་ཤོད་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་དགའ་སྟུག་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་པ། ཆོར་བ་ཡོད་པ། དོན་དག་ལ་འདང་
རྒྱག་ཐུབ་པ་དེ་ཆང་མ་སྤྱོད་ཡོད་པའི་དོན་རེད། དེ་མ་ཡིན་པར་འཛོམ་བཟུང་ན་སྤྱི་འབྱུང་སྤང་ཞེས་བཤད་
པ་རེད། འདི་མིའི་སློབ་སྦྱོང་རེད། འདི་གཉིས་ཀ་མེད་སྤང་ན། གཅིག་ཤི་སྤང་ནི་རེད། གཅིག་སྤྱོད་ཆགས་
པ་རེད། འདི་འབྲུ་ཆོས་ཨ་མའི་བྱང་ཁོག་ནས་བྱུར་ཡོང་བ་མ་གཏོགས་གཞན་ནས་བྱུར་འོང་བ་མ་རེད། དེ་
འགྲོ་བ་མི་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་སློབ་སྦྱོང་རེད།

དེ་ནས་སློབ་སྦྱོང་གཉིས་པ་གོ་བ་ལེན་སྟངས་ཤིག་ལ། མི་ཞིག་ཡིན་ཆོར་བའི་རྒྱུ་ལ་ཁོ་གཏོགས་སའི་ཆོགས་
ལྷེ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། མི་རིགས་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོ་ཡིན་ན་བོད་པ་རེད། འདི་ང་ཆོའི་གཏོགས་སའི་ཁྱེད་
ས་རེད། མི་གཞན་པ་དང་དབྱེ་མཚམས་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ས་རེད། འདི་ཡོད་དང་ན། མི་རིགས་གཞན་
དང་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་པའི་འབྱེད་ཆོས་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་དེའི་མིང་ལ་སློབ་སྦྱོང་ཅེས་གོ་བ་ལེན་སྟངས་ཤི-
ག་ཡོད་པ་རེད། ཉེ་སྡོན་ལྷ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་ཀྱང་བྱེད་རང་ས་ཆ་གང་ནས་བཟུང་ན་འང་བོད་པ་ཞི-
ག་གི་ཆབ་མཚན་གྱི་ཡོད། ཆབ་མཚན་བྱེད་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་བོ་དེ་མིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཆོས་དང་རིག་
གཞུང་། རྒྱུད་ཡིག་གསུམ་པོ་ཡིན། དེ་མ་ཤེས་པ་དང་མེད་སྤང་ན་གཟུགས་པོ་ཙམ་བོད་རེད་དེ། བོད་པ་
བྱེད་ཀ་རེད། སློབ་སྦྱོང་མེད་པའི་བོད་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ངས་དངོས་སུ་གོ་སྤྱོད་། དེའི་སྟབས་ཀྱིས་འབྲུ-
ཆོས་མི་རིགས་ཀྱི་ངོས་ནས་འབྱེད་ཆོས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ངོས་ནས་སློབ་སྦྱོང་ཅིག་འཛོག་ན་ད་ནི་དེ་དག་ག-
དམ་དགོས་པ་རེད། དེ་ཡིན་ཆོ་ད་ལྟ་འབྲུ་ཆོས་བཤད་བཞིན་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། རྒྱུད་ཡིག་ མི་རིག-
ས། གཞན་གྱིས་སྟོན་ན་ཁྱོད་བོད་ཡིན་པ། རང་གིས་ཀྱང་ང་བོད་ཡིན་ཟེར་སྤྱད་ཅིག། རྩོམ་པ་པོའི་ངོས་ན

ཡོད་པ་ཨེ་རེད། དེ་ང་ཚོ་ཚང་མས་འདང་རྒྱབ་དང་ཚང་མ་ཉམས་སྦྱང་ཡོད་པ་རེད། མཁུན་གསལ་རེད།
 ང་བྱས་པའི་དུས་ནས། ཚུམ་ཡིག་མ་གྲོག་པའི་སྤྱན་ནས་ང་བོད་པ་ལོག་ཚར་ཡོད་པ་རེད། ང་བོད་པ་ལོ
 ག་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཐམས་ཅད། ངས་ཚུམ་ཡིག་བསྐྱགས་ནས་རྟེན་པ་མ་རེད། ཚུམ་པ་པོས་བྱིན་པའང་མ་རེ
 ད། དེ་ངའི་ཕ་མའི་ཕྱི་བས་ནས་འོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ངའི་བྱིས་ཚང་ནང་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ངའི་
 ཟླ་བ་ནང་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ངའི་སྤྱི་ཚོགས་དེའི་ནང་ནས་ང་བོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་
 ཚང་མ་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་ངང་ནས་སེམས་རྒྱུད་ལ་འཇུག་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། འཇུག་ཟེན་པ་
 དེ་དག་རང་རྒྱུད་ལ་ཆགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིར་སྤྱི་ཚོགས་ལ་འབྲེལ་འབྲིས་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ད་གཞོ
 ད་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁྱོད་བོད་རེད་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་མ་གཏོགས་ཚུམ་པ་པོའི་ཚུམ་ཡིག་ཅིག་བསྐྱ
 གས་ནས་ང་བོད་དུ་ཐུར་སོང་བ་དང་དེའི་སྤྱན་དུ་ང་མི་རིགས་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་མི་རིགས་ངོས་འ
 ཛིན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཚུམ་དེ་བསྐྱགས་ནས་བོད་དུ་ཐུར་བ་དེ་འདྲ་མ་རེད། དཔེར་ན། ཁྱོད་
 བྱིར་ནས་འཆར་ལོངས་བྱུང་བའི་བོད་པ་ཞིག། ཁོས་བོད་སྐད་བོད་ཡིག་ཤིས། འཛམ་གླིང་ཚུམ་རིག་བསྐྱ
 གས་ཡོད་པ་བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་ལའང་བཟུང་ཡོད་ན་ཆོག་གི། དེ་དང་དེ་ནས་འབྲོག་སྤྱགས་ན་ཡོད་པའི་འ
 བྲོག་པ་འབྲོག་ནག་ཅིག། ཁོས་འཛམ་གླིང་ཚུམ་ཡིག་པར་ཞོག། མཐའ་ན་བོད་ཀྱི་གེ་སར་སྦྱང་ཡང་རེ་གཉི
 ས་ཤིག་མ་གཏོགས་བསྐྱགས་མ་སྦྱང་བ་ཞིག། ཁོང་གཉིས་མཉམ་དུ་བསྐྱར་ཆོ་མི་རིགས་ཀྱི་ཚུལ་མང་ཤོས་
 འབྲོག་པ་དེའི་སྤྱིང་ནས་མཐོང་གི་རེད་མ་གཏོགས་ཁྱོད་བྱིར་བོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་ཉུང་ཉུང་ཡིན་རྒྱ་
 རེད། དེའི་སྐབས་ཀྱི་འུ་ཅག་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ཚུམ་རིག་ལ་འབྲེལ་བ་ཉུང་ཉུང་ཞིག་མ་གཏོགས་འ
 བྲེལ་བ་ཆེན་པོ་མི་འདུག། གཙོ་བོ་འཆོ་བ་སྤྱི་ལ་སྤངས་དང་ཡུལ་སྤོལ་གོམས་གཤིས་སོགས་ལ་འབྲེལ་བསྐྱད་
 ཡོད་པ་རེད། ཚུམ་རིག་གིས་བོད་ཀྱི་བྱད་ཚུལ་མེད་པ་ཞིག་ལ་བྱད་ཚུལ་སྤེལ་ཡང་ཐུབ་གི་མ་རེད་ལ། ཡོད
 པ་ཞིག་ལེན་ཀྱང་མི་བཏུབ། དེ་ཡིན་སྐབས། མི་རིགས་ཀྱི་ངོས་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་འབྲེད་ཚུལ་ཤིག་ཡོད་པ་
 དེ་མི་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་སྟོག་ཡིན་པ་ཆ་བཞག་ན། རྒྱུ་རྐྱེན་དང་ཚུམ་པ་པོ་ཁོ་ན་ཞིག་མིན་པ་གསལ་བོ་རེད
 ། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ཚུམ་པ་པོ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་སྟོག་སྤྱན་མཁན་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཡོང་ཁུངས་བ
 ཅན་པོ་ཞིག་མི་ཉན་པ་འདྲ། ད་ནི་འདི་ཅེ་ལྟར་ཤོད་དགོས་པ་རེད། བོད་པའི་ནང་ན་། ཚུམ་པ་པོ་ནི་མི་

རིགས་ཀྱི་སློག་སྒྲིག་མཁན་ཡིན་ཟེར་མཁན་གྱི་སྐད་ཆ་འདི་མཁུ་ལྟ་བུ་བཤད་ཀྱི་ཤིང་མཁན་ནམས་
 ལ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཨེ་རེད་ཟེར་ན་དེ་ངས་གསལ་བོ་མཐོང་མ་སོང་། ཡིན་ནའང་། ཀྱང་གོའི་
 རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་སློན་གྱི་སྐད་ཆ་བཤད་སྟངས་ལྟར་ན་དེ་དུས་ཚོམ་པ་པོ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་
 སློག་སྒྲིག་མཁན་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན་རྒྱ་མཚན་ཅུང་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་ནང་ལ་ཚོམ་རིག་གཞུང་ལྷན་
 ས་དང་མར་ཁེ་སིའི་ལྷ་བ་གསར་བའི་རིགས་འདི་ཕལ་ཆེར་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་ནས་འགོ་ཚུགས་ཡོད་པ་རེད་
 དེ། སྤྱིར་ཚོམ་རིག་དང་ལྷ་བ་གསར་བའི་རིགས་ཀྱི་མར་ཁེ་སིའི་རིང་ལྷན་དེ་བྱུང་བཅའ་དུ་བཏང་བ་དེ་
 གུང་ཁུན་ཏང་གི་སྟོབས་ཤུགས་རྒྱས་ནས་བྱུང་བཅའ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྤྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ལྷས་
 ཅུ་བཞི་བཅུའི་ནང་རེད། དེ་དུས་རང་གི་བྱུང་ཁོངས་ལ་དམག་བརྒྱབ་ནས་མར་ཁེ་སིའི་ལྷ་བ་བྱུང་བཅའ་
 དུ་བཏང་ཡོད་པ་རེད། སློན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་དེང་སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་གཉིས་ལ་རྩ་བའི་བྱུང་པར་གཅིག་
 ཡོད་པ་རེད། བྱུང་པར་གཅིག་པུ་དེ་ནི་ཉ་ལམ་སློན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མི་བརྒྱ་ཆའི་བདུན་ཅུ་ཡིག་ཚེངས་རེ་
 ད། དེའི་སྟབས་ཀྱིས་ཡིག་ཚེངས་བའི་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གོམས་སྦྱོར་ཞིག་བརྒྱུད་ནས་རྒྱའི་རིག་གན-
 ས་ཤིག་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ཡི་གེ་དང་དཔེ་དེབ་ཀྱི་དྲིམ་ནས་འཛམ་གླིང་གི་ཤེས་བྱ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་
 བྱ་མང་བོ་ཡོང་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མང་ཤོས་ཡིག་ཚེངས་ཡིན་པའི་བྱུར་རེད། མར་
 ཁེ་སིའི་ལྷ་བ་དང་ཚོམ་རིག་གི་ལྷ་བ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་འཇགས་མེད་པ་གསལ་བོ་རེད། ཡིན་ནའང་། མར་ཁེ་
 སིའི་ལྷ་བ་འཛིན་མཁན་གྱི་གུང་ཁུན་ཏང་གིས་ཅི་བཤད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་ན། མར་ཁེ་སིའི་ལྷ་བ་འ-
 དི་མའི་རིགས་བྱུང་བའི་ཚུན་ཆད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལྷ་བའི་ནང་གི་ལྷ་བ་མཚོན་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་
 པ་རེད། འཇིག་རྟེན་ལྷ་བ་ཞེས་པའང་ཆེ་ཞིག་རེད། འཇིག་རྟེན་ལྷ་བ་དང་ཆོས་ལྷན་གཉིས་ཀྱིས་ཆོག་
 ཆེན་པོ་ཏག་ཏག་བཤད་སྟུང་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་རྒྱར་དགའ་བོ་ཡོད་པ་རེད། མི་མང་ཆ-
 ང་མས་ཉོ་བ་རྒྱལ་བྱས་ནས་དོན་དག་དོན་དོན་དེ་ཉ་མ་གོ་བར་མོག་མོག་ཞིག་གི་ནང་ནས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་
 རྒྱུར་དགའ་བོ་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་གཉིས་ཀྱི་སྤུན་མོང་གི་བྱུང་ཆོས་རེད།

ཡིན་ནའང་། དོན་དོན་དོན་དེ་ཅུང་ཙམ་ཁ་རྩེ་གསལ་དུ་བཏང་ན་མི་ཞིག་གིས་བྱི་རོལ་ལྷལ་གྱི་འཇིག་རྟེ-
 ན་དང་འགོ་བ་མའི་སྤྱི་ཚོགས། འགོ་བ་མའི་མི་ཆོ་ལ་རང་གིས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྟངས་དང་གོ་བ་ལེན་

སྒྲངས་དེ་ལ། འཇིག་རྟེན་ལྟ་བུ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཟེར་གྱི་
ཡོད་རེད། དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཁ་ཤས་འདུག གཅིག མར་ཁེ་སིའི་ལྟ་བུ་འདིས་འགོ་བ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་ན
ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་བྱེད་གྱི་ཚོས་ལྷགས་དང་མཚན་ཉིད་རིག་པ། ལྟ་བུ་མང་བོའི་ན
ང་ནས་ལག་ཆ་ཚུར་སྒྲངས་ཏེ་སྒྲིན་ཆ་པར་གཡུག་ནས་སྒྲངས་པའི་སྤྱབས་ཀྱིས་འདི་ཚད་མཐོན་པོ་ཡིན་ཟེ
ར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། གཉིས་པ། འགོ་བ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་འཕེལ་རིམ་གྱི་སྤྱིང་ནས་རིམ་པ་ལྔ་བརྒྱད་ཡོད་
རེད། དེ་གཞོན་མིའི་སྤྱི་ཚོགས། བར་གཡོག་སྤྱི་ཚོགས། བཀོས་བཀོད་རྒྱད་འཛིན་། མ་ཙེང་ལྷགས་གྱི་སྤྱི་
ཚོགས། མཐར་ཐུག་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལྷགས་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་བརྒྱད་དེ་འགོ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། མར་ཁེ་སིའི་ལྟ་
བུ་འདིས་འསྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་དག་བརྒྱད་ནས་འགོ་བ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་དང་འཆོ་བ་སྤྱི
ལ་སྒྲངས་ལ་ཕྱོགས་བསྐྱེད་བྱས་པའི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། འདིའི་ནང་འགོ་བ་མིའི་འཕེལ་རིམ་སོ་སོའི་སྤྱི་ཚོག
ས་ལ་ལྟ་སྒྲངས་དང་འཕེལ་རྒྱས་འདུས་བསྟན་ཡོད། དེའི་སྤྱབས་ཀྱིས་འདི་ཚད་མཐོ་ཤོས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡི
ན།

ལྟ་བུ་འདི་འགོ་བ་མིའི་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་དང་ན། མི་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་ལ་ཞུགས་ཟེན་པ་ཡིན། དེས་མ་འོང
ས་པར་ལམ་ཁ་ཡང་དག་ཅིག་རྟེན་མིན། དེའི་ཕྱིར། བྱོད་ཀྱིས་ང་རང་གྲང་ཐུན་ཏང་ལ་བསྟན་པའང་ཤེ
ས། བྱོད་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། འོ་ན་ལྟ་བུ་དེ་ཤེས་མཁན་སྤྱི་རེད། དེ་བཙ
ལ་ནས་འོངས་ན། དེ་ཤེས་མཁན་ཡི་གེ་ཤེས་མཁན་ཆོ་རེད། གཅིག་དགུ་སྤྱི་མ་ཙེང་བཞི་བརྒྱའི་ནང་ལ་ཡི་གེ་
ཤེས་མཁན་ཏ་ཅང་ཉུང་གི། དེའི་སྤྱབས་ཀྱིས་ཡི་གེ་ཤེས་མཁན་དང་ལྟ་བུ་པར་དུ་གྲང་ཐུན་ཏང་གི་ཕྱོགས་
ན་ཡོད་པའི་རྩོམ་པ་པོ་ཚོས་དེ་སྒྲིག་གིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལ་དད་མོས་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱང་བྱེད་གིན་ཡོད་
པ་རེད། དེའི་མི་ཚད་གཞུང་ལྷགས་ཤིག་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱིང་ལ་འགོ་བའི་སྤྱབས་སྤྱི། མང་ཚོགས་ནང་ལ་གཞུང
ལྷགས་ཁ་བཤད་བྱས་ན་དེ་གོ་ཐུབ་གྱི་མ་རེད། དེ་སྒྲོབ་གྲ་དང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བཤད་སྒྲངས་ཤིག་
རེད། མང་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་རྩོམ་རིག་གི་ལམ་ཁ་བརྒྱད་དགོས་པ་རེད། གཟུགས་
བརྟན་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད། སེམས་ཀྱི་འཕྲོ་ལྷགས་དང་ཆགས་ལྡང་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་གི་བཞག་ནས་སོང་
ན་ད་གཟོད་མང་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལ་འགོ་ཐུབ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་མ་གཏོགས་མང་ཚོགས་ནང་ལ་མར་ཁེ་

སེའི་གཞུང་ལུགས་ཁ་བཤད་བྱས་ན་འོང་གི་མ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་ད་གཟོད་རུས་པ་དང་འགན་ཁུར་ཚྭ་
 མ་པ་པོར་ཡོད་པ་རེད། ཚྭ་པ་པོ་ཞིག་ཡིན་དུས་ཡི་གེ་འབྲི་སྒྲིག་ཤིང་གྱི་ཡོད་པ་རེད། གོ་དོན་ནི་ཡན་མེད་
 ན་བཞུགས་མོལ་འཛགས་འདུའི་སྤྱིང་གི་གཏམ་བཤད་དང་གཅིག་པ་རེད། ཚང་མས་མར་ཁེ་སེའི་ལྷ་བ་
 སྤངས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། དེའི་དོན་དུ་དམག་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་རེད། དཀའ་ལས་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་རེད། བ་
 ཟའ་ཚང་ཁ་བྲལ་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། ཚྭ་པ་པོ་ལ་གཞུང་ལུགས་ཁ་བཤད་བྱེད་པ་དང་མ་འདྲ་བ་
 ཞིག་ཡོད་པ་ནི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལ་འགྲོ་བར་ཐབས་ཤིང་ཡོད་པ་དེ་རེད། སྤྱང་དང་བརྟན་གྱི་ལམ་ནས་
 སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པར་ཞེད་སྤང་སྤོང་བྱ་གི་ཡོད་པ་རེད། བྱེད་ཚུལ་གོ་སྤྱོད་དམ། དཔེར་ན་<<སྤྱང་དཀར་བྱ་
 མོ>>ཞེས་པའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་ཡོད། དེ་སྤྱང་དང་སྤོང་བརྟན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་རེད། སྤྱང་དེ་ཡན་མེད་ན་
 ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་གཅིག་དགུ་སྤྱི་བཞི་བཅུའི་ནང་ལ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། ༼ རྩེས་ནས་དེ་སྤོང་བརྟན་
 སུ་འཁྲབ་པའི་སྐབས་སུ་འཁྲབ་མཁན་གྱི་ཐོག་ལ་མི་མང་སོང་ནས་གཙུག་རྩེ་བྱས་པའི་བཤད་ཚུལ་འདུ་
 ཀ་༽ དེ་ལྟ་བུར་ཚྭ་པ་པོས་སྤྱང་དང་སྤོང་བརྟན་གྱི་ལམ་ནས་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པ་ལ་ཞེ་སྤང་བསྐྱེད་པ་
 བ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་ད་གཟོད་ཚྭ་པ་པོ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་སྤོང་བརྟན་མཁན་ཡིན་ཞེས་བཤད་
 ན་པ་ལ་ཆེར་ཤོར་ཡོད་པ་མ་རེད། སྐབས་དེར་བཤད་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད་དེ་གནས་སྤངས་དེའི་ནང་ལ་འང་
 མཐུན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ད་ནི་སྤྱང་ཆ་དེ་འོངས་ནས་དུས་རབས་བྱེད་ཅམ་གྱི་མི་ཚད་པའི་ལོ་དྲུག་ཅུ་བདུན་
 ཅུ་བྱུང་སོང་བ་རེད། གནས་སྤངས་གཉིས་པ། ད་སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་སོང་བ་རེད། འགྱུར་ནས་དེང་
 སྐབས་ཀྱི་ཚད་གཞི་ནི་ལྷ་བ་ཡང་དག་མི་དག་གི་རྒྱ་མཚན་མ་རེད། ང་རྒྱུངས་འཁོར་ཡག་པོ་དགོས་པ་རེ་
 ད། ཁང་བ་སྤྱིད་པོ་དགོས་པ་རེད། ཟ་མ་ཞེས་པོ་དགོས་པ་རེད། དུལ་སྤྱོད་ཡག་པོ་ཞིག་དགོས་པ་རེད།
 ད་ལྟ་སྤྱིའི་ལྷ་བ་ག་རེ་ཡིན་ན་ཡིན། ད་ནི་ལྷ་བ་མི་དགོས་པའི་དུས་ལ་སྤོང་བརྟན་ཚར་བ་རེད། གུང་ཁན་ཏང་
 ཡིན་ནའང་མར་ཁེ་སེའི་ལྷ་བ་མི་འཛོན་ན་སྤྱོད་དགུ་པོ་ཡིན་ཟེར་གྱི་མ་རེད། ཐོན་མའི་གུང་ཁན་ཏང་གི་
 ལྷ་བ་མར་ཁེ་སེས་རྒྱ་བཤད་འདུག་ཅིས་བཤད་ཆོ་འཛོན་གི་རེད། གསོད་གྱི་རེད། འཛོན་གྱི་རེད། དེང་
 སང་སྤྱང་ལ་བྱུང་ནས་གི་བཏབ་སྤྱི་བཤད་ནའང་ཁ་ཡ་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་མ་རེད། ད་ལྟ་ཚང་མས་ཡི་གེ་
 ཤིང་ནི་རེད། བྱེད་ཚྭ་པ་པོ་ཞིག་གིས་དེ་བ་གྱི་ནང་ནས་རྙིང་པའི་ལྷ་བ། ང་སྤྱང་མི་འབྲི་མཁན་གྱིས་ཀྱང་

རྟེན་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་བྱུང་པར་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཁྱོས་སྟན་པ་དང་སྦྱང་འབྲི་ཤེས་ན་
ཐང་། ངས་མི་ཤེས་ན་ཐང་། ཡིན་ནའང་ཕྱོགས་གཞན་པའི་སྤྲོད་ནས་ང་ངར་ན་ཐང་། དཔེར་ན། ཚོང་བ
རྒྱུ་ན་ང་ངར་ན་ཐང་། ཡིན་ནའང་། ང་ལ་མཁོ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་ལྟ་བུ་ཚང་མ་བྱེད་མེ
ད་ནའང་ངས་རྟེན་ཀྱི་ཡོད་རེད། ད་ང་རྩོམ་པ་པོ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་མ་རེད། སྐབས་འདིར་སླེབས་དུས་།
ད་གཟོད་རྩོམ་པ་པོ་མི་རིགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་སྟན་མཁན་ཡིན་ཟེར་བ་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་གནས་སྟངས་ཀྱི་མ་གཞི་
ཤོར་ཆར་བ་རེད། ཤོར་ཡོད་ནའང་ད་རུང་བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་གི་སྐད་ཆའི་ནང་ན་སྐད་ཆ་དེ་བཤད་བཟུང་
འདུག །ད་སྐད་ཆ་དེ་འགྲིག་གི་མི་འདུག

ངས་བཤད་འདོད་པ་ནི། ལྟ་ཆའི་བསམ་སྒྲུབ་དུས་དང་བསྐྱུན་ནས་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེ
ས་པའི་གྲོས་གཞི་དང་བསམ་ཚུལ་ཞིག་བཤད་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ཚོགས་འདུ་འདིའི་གཙོ་གཉེར་བ་བས
མ་གཏམ་རྒྱ་མཚོ་རྩོམ་པ་པོ་རེད། ང་རྩོམ་པ་པོ་མ་རེད། ཁོས་སྟན་པ་དག་འབྲི་ཤེས། ངས་ཁོ་ལ་གུས་བཀུར་
དང་བརྟེན་བཟུགས་བྱ་དགོས་ས་མང་རྒྱ་རེད། ཡིན་ནའང་སྟན་པ་དག་འབྲི་ཤེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་
མི་རིགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་མཁན་རེད། ང་ཁྱོས་སློབ་བྱིན་པ་རེད་ཅེས་པའི་ཚད་ལ་གཏན་ནས་བསྐྱེད་བྱ
བ་ཀྱི་མ་རེད། དེ་ངས་སྟེར་མ་འདོད་པ་མ་རེད། སྐད་ཆ་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་གནས་བབ་ཀྱི་མ་ཙཱ་ཤོར་ཟེན་པ་
རེད། དེའི་སྟབས་ཀྱིས་སྐད་ཆ་དེ་ཡོང་ཁུངས་ཡོད་པ་མ་རེད། དེང་སང་རྩོམ་པ་པོ་མང་པོས་ཆོས་ལུགས་
དང་སྒྲིན་ཀྱི་ལྟ་བུ་མང་པོ་ཞིག་རྒྱུས་རེད་ཟེར་མཁན་ཡོད་པ་རེད། དེ་དང་མཉམ་དུ་རང་གི་ལྟ་བུའི་
ནང་ལའང་ལྟ་བུ་རྟེན་བ་སྒྲིབ་ཞིག་འདུས་འདུག སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ་ཤོར་ཆར་ནའང་ད་རུང་བཟུང་
བཟུང་ཡོད་པ་རང་སྤྲོད་ནའང་འདུག་ཅེས་པ་དེའོ། །གཅིག་དགུ་བརྒྱད་ཅུ་དང་དགུ་བཅུའི་ནང་དུ་བྱི་རྒྱ
ལ་ཀྱི་ལད་མོ་བྱས་ནས་ཁ་ཤས་ཀྱི་མོག་མོག་རིག་པ་ཟེར་བའི་གོ་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་བྲིས་བས་བོད་ཀྱི་རྩོམ་རི
ག་གི་ཁ་ཕྱོགས་ལ་མ་ལོག་དུ་བྲིད་སོང་། རྩོམ་པ་པོས་གོ་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་བྲིས་པ་རེད་ལ་དེ་སློབ་པ་པོས་ཀྱ
ང་མི་གོ་གི་ཟེར་རྒྱུ་ངོ་ཆ་ནས་བཟུང་། རང་ཉིད་དུས་རབས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚད་ཡོད་ས་མ་རེད་བསམ་ནས་མི་གོ་
གི་ཟེར་མ་ཐུབ། དེ་ནས་རྩོམ་རིག་རྒྱ་ཡན་དུ་ཤོར། ཕལ་ཆེར་རྩོམ་སྒྲིག་པ་ལའང་མི་གོ་གི་ཟེར་རྒྱུའི་ལུས་
པ་མེད་སོང་བ་འདྲ། ཁོའང་དུས་རབས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚད་སྟབས་རེད་སྟུང་ནས་བཟུང་། དེའི་སྟབས་ཀྱིས་སྟན་པ་དག་གོ་

ཐུ་མེད་པ་ཞིག་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་བྱུང་སྐབས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ནས་མི་མང་བས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་པ་རེད། ངའི་བསམ་མཁུལ་ལ་དེས་ཀྱི་ཚོམ་རིག་གི་ཁ་ཕྱོགས་ལ་མ་ལོག་ཅིག་ལ་བྱུང་སྐབས་མ།

དང་རབས་སྤྱི་བའི་ཚོམ་རིག་གི་བསམ་སྒྲིབ་ནང་དོན་ཐད་གཤམ་གསལ་གྱི་བྱུང་ཚམས་ལྡན་ཡོད་དེ།

གཅིག་སྐབས་དོར་མེད་པར་སྤྱི་བའི་རིང་ལུགས་(非理性主义)སྒྲིག་སྤྱོད་པ།

དེ་ནི་དང་རབས་སྤྱི་བའི་ཚོམ་རིག་དང་སྒོལ་ཐུན་ཚོམ་རིག་གཉིས་མི་འདྲ་སའི་བྱུང་ཚམས་ཆེན་པོ་དེ་རེད། ཡོ་རོབ་ཏུ་རིག་ཅུལ་བསྐྱར་དར་སྐབས་ཀྱི་མི་ཚོས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཚོམ་རིག་ནས་དུས་རབས་བརྒྱ་དགུ་དང་། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་བར་གྱི་མཐའ་དཔྱད་དངོས་ཡོད་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཚོམ་རིག་བཅས་ཚང་མས་སྐབས་དོར་སྤྱི་བ་(理性)དར་སྤྱོད་དང་། སྐབས་དོར་སྤྱི་བའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་དར་ཆ་མཐོར་བསྐྱོངས་བྱས་ཡོད། དང་རབས་སྤྱི་བས་དེ་ལས་ཐོག་ཏུ་སྐབས་དོར་གྱི་འཇུག་ཐོག་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། བྱེ་རོལ་ཡུལ་གྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་ཚོས་ཉིད་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། འཛམ་སྐབས་འཇུག་ཆེན་གཉིས་པའི་སྤོན་གྱི་དང་རབས་སྤྱི་བའི་ཚོམ་པ་པོར་གཙོ་བོ་མཚན་ཉིད་རིག་པ་དུ་སྤྱན་དྲུག་(叔本华)དང་། པོ་ཀོ་སེན་(柏格森) ཉི་ཚའེ་(尼采)སོགས་ཀྱི་སེམས་གཙོ་བོ་རིང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ཤུགས་རྒྱུན་ཕོག་པ་དང་དུས་མཚུངས། སེམས་ཁམས་རིག་པ་བ་རྩུ་ལུའོ་དབྱེ་ཏེའི་ཡིད་ནམ་འབྱེད་རིག་པའི་ཤུགས་རྒྱུན་ཡང་ཕོག་ཡོད། འཛམ་སྐབས་འཇུག་ཆེན་གཉིས་པའི་རྗེས་ཀྱི་དང་རབས་སྤྱི་བའི་ཚོམ་པ་པོར་གཙོ་བོ་གཞི་གྲུབ་སྤྱི་བའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ཤུགས་རྒྱུན་ཕོག་པ་དང་དུས་མཚུངས། དེ་མིན་གྱི་སེམས་གཙོ་བོ་རིང་ལུགས་པའི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་དང་སེམས་ཁམས་རིག་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཤུགས་རྒྱུན་ཡང་ཕོག་ཡོད་པ་རེད།

དུ་སྤྱན་དྲུག་(叔本华)ཡིས་འཚོ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་(ཡང་ན་འཚོ་བའི་འདུན་པ་འམ་ཆོ་སྒྲིག་གི་འདུན་པ་ཞེས་འབོད)ནན་བཤད་བྱེད་ཅིང་འདུན་པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་དངོས་པོ་ཀྱན་གྱི་འབྱུང་ཆ་དང་། སྐབས་དོར་གྱི་ཚོད་འཛིན་མི་ཕོག་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་ལ། འཚོ་བའི་འདུན་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་འདུན་པ་ཡིན་

ལ་མིའི་འདུན་པ་འང་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན། མིའི་འདུན་པ་ཞེས་པ་ནི་“བདག་ཉིད་ཀྱི་འདུན་པ”ཞེས་པ་
དེ་རེད། ཁོ་པས་“འཛམ་གླིང་ནི་ངའི་འདུན་པ་རེད”ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་སྤྱོད་པ་ལྟར་
སྒྲིག་བྱེད་པ་གསལ་པོ་རེད། ད་དུང་ཁོ་པས་མི་ཆོ་ནི་འདུན་པ་ཡིན་པས་འདོད་སྲེད་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་
གྱུར། འདོད་སྲེད་ནི་མཚམས་ཚད་མེད་ལ་ནམ་ཡང་ཆོམས་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་འདིས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
སྟེ་བར་བྱེད་པས་ན། མི་ཆོ་ནི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱིས་ཁེངས་ཤིང་། སྟོ་གར་ལས་མ་
འདས་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དེང་རབས་སྤྱོད་པའི་ཚོམ་རིག་ལ་ཉི་ཆའི་(尼采)ཡི་སྟོ་སྤྲུང་
རིང་ལུགས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱན་པོག་ཡོད།

པོ་ཀོ་སེན་(柏格森)གྱིས་ཆོ་སྒྲིག་གི་ངར་ཤུགས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ཁ་ལོ་སྒྱུར་མཁན་
ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཅིང་། ཁོ་པས་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོ་སྒྲིག་གི་ངར་ཤུགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཀུན་སྒྱེད་
པར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་ཐོག་ནས་དངོས་རིགས་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་དང་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་སྐར་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་
པ་དང་། མངོན་སུམ་འཛམ་མེད་ཀྱི་སྒྲིག་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་རིང་ལུགས་ལ་སུན་འབྲེན་གྱིས་མིའི་རིགས་
ཀྱི་སྒྲིག་རིག་གིས་འཇིག་རྟེན་ངོས་འཛིན་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་པ་དང་། སྒྲིག་རིག་ནི་བརྟན་གནས་དང་། བརྟན་
བཅས། བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་བཅས་ཡིན་པས་འགྲུལ་སྒྱེད་དང་འགྱུར་ཐོག་འགོ་བའི་ཆོ་སྒྲིག་གི་ངར་ཤུགས་
ཤེས་རྟོགས་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་འདོད་ཚུལ་འཛམ་མེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོ་པས་ཆོན་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། གལ་ཏེ་
ཆོན་རིག་གི་གོ་དོན་དེ་སྒྲིག་རིག་གི་གོ་དོན་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་གོ་དོན་ནི་མིས་བཟོས་པའང་བདེ་ཉགས་ཅམ་
དུ་ཟད་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོ་བོ་མཚན་མི་ཐུབ་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དུས་མཚུངས་
ཁོ་པས་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་ཐད་རྟོགས་རིང་ལུགས་སྒྲིག་སྤྲེལ་བྱེད་ཅིང་། ཐད་རྟོགས་དེ་“སྒྲིག་གི་འཕྲོ་
འདུར”བཅི་བ་སྟེ། དེ་ནི་མིའི་སེམས་གཏིང་གི་ཉམས་ལེན་ཞིག་དང་། རང་གཟུགས་དང་བྱི་གཟུགས་
ཡོངས་སུ་འཕྲོད་སྒྱུར་མཉམ་བསྐྲུན་གྱུར་པའི་དབྱེར་མེད་ལུལ་ཁམས་ཤིག་ཡིན་པར་འདོད། ཐད་
རྟོགས་རིང་ལུགས་ཀྱིས་མིའི་མངོན་སུམ་ཤེས་པ་དང་། སྤང་དོར་གྱི་(འཇུག་ཐོག)ཤེས་པ། དེ་བཞིན་ལག་
ལེན་བཅས་ཁས་མི་ལེན་པས་དེ་ནི་རང་སྤྱང་སེམས་གཙོ་རིང་ལུགས་འཁྲུལ་མེད་ཅིག་ཡིན་པ་སྟོན་ཅི་

དགོས། དེར་བརྟེན་དེང་རབས་སྤྱི་བའི་ཚུམ་རིག་ལ་པོ་ཀོ་སེན་(柏格森)ཀྱི་སྒྲིག་གྱུར་ཐད་རྟོགས་རིང་
ལུགས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱན་རྩང་ཆེ་ཙམ་ཐེབས་ཡོད་དོ།

ཉི་ཆའི་(尼采)ཡིས་སྤྱི་ཏམ་ཆེན་པོས་“དབང་ཤུགས་ཀྱི་འདུན་པ་སྤྱོད་པ་”དང་། འཕགས་མའི་མཚན་
ཉིད་རིག་པ་དེ་ལ་བསྒྲགས་དང་། རྟོབས་ཆེ་བས་རྟོབས་རྩང་བ་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར་སྒྲིག་
བྱེད་པ་མ་ཟད། སྤྱི་ཚུལ་ཐད་“སྤྱི་ཚུལ་ནི་སྤྱི་ཚུལ་རང་ཡིན་པ་”དང་། “སྤྱི་ཚུལ་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་མཐོ་
བ”ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོ་པའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནའི་རིང་ལུགས་དང་སྤྱི་ཚུལ་ཁོ་ན་སྤྱི་བའི་
ལྟ་བུས་ཀྱང་དེང་རབས་སྤྱི་བའི་ཚུམ་རིག་ལ་ཤུགས་རྒྱན་སྤྲད་ཡོད།

སེམས་ཁམས་རིག་པ་བ་ལྷ་ལཱ་ཏེ་(弗洛伊德)ཀྱང་སྤྱི་བར་སྤྱི་བར་སྤྱི་བར་འབྱེད། རྟོག་པ་
འོག་འགྱུར་ལུས་པ་ནན་བཤད་བྱེད་པ་སྟེ། སྤྱི་ཚུལ་གྱི་བརྒྱུ་མཐའ་ཆོས་ནི་རྟོག་པ་འོག་འགྱུར་ལས་བྱུང་ཞིང་།
དེ་ནི་ཚུམ་པ་པོའི་སེམས་ནང་གི་རྟོག་པ་འོག་འགྱུར་དེ་མངོན་གསལ་ཅན་དང་གཟུགས་འགྱུར་བྱས་པ་
ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེང་རབས་སྤྱི་བའི་ཚུམ་རིག་ལ་ཁོ་པའི་རིག་གཞུང་དེའི་ཤུགས་
རྒྱན་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཡོད།

གཞི་གྲུབ་སྤྱི་བའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པས་སྤྱོད་ལ་རང་སྤྱང་འདུ་ཤེས་བྱུང་བ་དང་དེའི་
རྒྱུ་ལྟར་གཞི་གྲུབ་བྱུང་བའི་འདོད་ཚུལ་སྒྲིག་སྟེལ་ཤུགས་ཆེན་བྱེད་པ་ཟད། འཛིག་རྟེན་ནི་ཁྱད་པར་ལྡན་
མེད་པ་དང་། མི་ཆོ་ནི་སྤྱི་བའི་ལྟ་བུ་ཏུ་འདོད་པའི་རང་སྤྱང་སེམས་གཙོ་རིང་ལུགས་དང་ཉམས་དམས་
རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་དེ་དེང་རབས་སྤྱི་བའི་ཚུམ་རིག་གི་ཚུམ་ཡིག་མང་པོའི་ཁྲོད་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་བྱུང་
ཡོད།

གཉིས། བདག་ཉིད་མངོན་པར་མཚན་དགོས་པ་ནན་བཤད་བྱེད་པ།

དེང་རབས་སྤྱི་བའི་ཚུམ་རིག་གིས་ཁོར་ཡུག་འབྱེད་ཀྱི་མཐོང་ཆེན་མི་བྱེད་པར་མི་སྤྱིའི་
རང་སྤྱང་འཛིག་རྟེན་མངོན་པར་མཚན་བྱ་རྒྱ་གཙོ་བོར་འཛིན་གྱི་ཡོད། དེང་རབས་སྤྱི་བའི་ཚུམ་པ་པོས་མའི་

སེམས་ནང་གི་འཚོ་བ་དེ་བཅུམ་བུའི་གཙོ་གནད་དུ་བཅིས་ནས་མའི་སེམས་ཁམས་ཀྱི་འགྲུལ་སྐྱོད་ཞིབ་
 འགོད་ལེགས་འབྲི་དང་། མི་ལྗོངས་སེམས་ཤུགས། འབྲེལ་བླ་ན། འཆར་སྒོ། འབྲུལ་སྐྱང་དེ་བཞིན་བཅེ་དུང་གི་
 འགྱུར་བ་ཕྱ་མོ་སོགས་མཚན་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེང་རབས་སྤྱི་བའི་རྩོམ་པ་པོས་ཏྲག་ཏུ་མི་སྒྲེར་
 ཀྱི་ནང་སེམས་འཚོ་བ་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོར་འབྲི་བ་དང་། ཁོ་པ་ཚོས་ཡིན་མིན་གོ་ཚྭ་དང་ཉ་ཡུང་མཉམ་
 བསེས་བྱེད་པའི་མ་ཅུ་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་དུ་མི་ནི་མི་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ཟིན་ལ། མི་རང་ཉིད་ཀྱི་
 རོ་བོ་ཡང་གྱུར་ཟིན་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་པར་བརྟེན། ཁོ་པ་ཚོའི་གསར་རྩོམ་དེའང་“བདག་ཉིད་འཚོ་བ་
 བའི”རྩོམ་རིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། དེར་བརྟེན་ཁོ་པ་ཚོས་སོར་མའི་འདུ་བྱེད་ལས་ཐོན་པའི་མི་སྣ་རྣམས་ཀྱང་
 མ་རབས་ཐ་ཤལ་དང་། ཡ་མ་གཟུགས། ཐ་ན་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བྱི་རོལ་དུ་གཤམ་ནས་འཆའ་བའི་སྒྲོངས་རྒྱ་བ་
 བཅས་རེད།

ཤ་གཟུགས་ཤིང་འཚོང་།

སྤྱི་ལོ་ཉིས་ཉིད་དུག་ལོའི་རྒྱ་ལོའི་ལོ་སར་གྱི་དགོང་མོ་དེ་ངས་ནམ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད།དགོང་
 མོ་དེར་པ་ཡུལ་ལ་སློག་ཆད་སོང་།སློག་ཆད་པའི་དགོང་མོ་དེར་ངས་ཏྲག་ཏྲག་མདོ་སྤང་ཀྱི་མང་ར་ཞེས་

འབོད་པའི་ལུང་ཁོག་ཅིག་ཏུ་མི་འདོད་བཞིན་རྒྱ་ལོ་སར་གྱིན་ཡོད། རྒྱ་ལོ། དུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་འཁང་
 སེམས་དང་བཅས་ད་ཡང་དབང་ཅན་སུ་ཞིག་ར་བཟེ་རྗེས་བསམ་བཞིན་སྒོག་བཅད་དེ་མི་སེར་ལ་ཐུབ་
 ཚོད་བྱེད་གྱི་ཡོད་དོ་ཟེར། དེ་འདྲ་ཡིན་མི་སྲིད་ཀྱང་ཐུབ་ཚོད་ཅེས་པའི་ཆོག་དེས་ངའི་ཡོད་ལ་ཆོག་ཀ་
 གཞན་ཞིག་སྟེ་གོགས་པོའི་ཚྭ་ལས་བྱུང་བའི་ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཚོང་ཞེས་པ་དྲན་པར་བྱས། ཁྱོད་ལ་སྟོ་
 བྱར་ཐུན་ནག་སྒྱེལ་མཁན་ནི་དབང་པོ་འཚོལ་བའི་ར་བཟེ་པ་ཞིག་ཡིན་མི་དགོས་ན་ཡང་། མི་སེར་པལ་
 མོ་ཆེ་ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཚོང་ཁྱོད་མཁན་ཡིན་པ་སུ་ཡིས་བསྟོན། དངོས་གནས།ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཚོང་གི་
 ཅེད་ཆས་སུ་གྱུར་པའི་འུ་ཚོས་ཀྱང་ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཚོང་ཞེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་བཞི་བོ་ཅེད་ཆས་བཞིན་
 གཏོར་ཅིང་སྒྲིག་པའི་ཡི་གེའི་རོལ་ཅེད་ཅིག་བཅུམས་ཆོ་སྟོད་ཁ་ཤས་གསར་དུ་སྒྲི་བའམ་གསལ་དུ་
 འགོ་བ་མ་ཡིན་ནམ། དཔེར་ན། ཅེད་ཆས་དེ་དུམ་བྱར་བགོས་ཏེ་ཤ་གཟུགས་དང་ཤེད་འཚོང་གཉིས་སུ་
 འབྱེད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ལྷ་མ་ཤ་གཟུགས་ནི་ལྷན་པོ་དང་བྱི་མ་ཤེད་འཚོང་ནི་མི་སེར་གྱིས་བཤད་
 པའི་ཐུབ་ཚོད་དེ་ཤ་གཟུགས་དང་ཤེད་འཚོང་གཉིས་ཡང་བསྐར་ལྷན་དུ་སྒྲིག་པའམ་ཐུར་ན་ལྷན་པོས་
 ཐུབ་ཚོད་གཏོང་བར་གོ་ཆོག་པ་དང་། ཡང་ན་ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཚོང་ཞེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་བཞི་བོ་ལྷ་ལག་
 བཞིན་གཏོར་ཏེ་མིང་རྒྱང་བཞི་ཅུ་དགར་བའི་དབང་དུ་བཏང་ནའང་སོ་སོར་འབྲེལ་དུ་ཡོད་པ་སྟེ། ཤ་ནི་
 རྒྱགས་པ་སྟེ་འབྱུང་བོ་ཅུམ་དང་། གཟུགས་ནི་ཅུས་སྟོམ་ལ་བརྟེན་པའི་རོ་ལངས་ལྷ་བྱ་དང་། ཤེད་ནི་
 དབང་ཤེད་དེ་སྟོན་པའི་ལག་གི་རལ་གི་དང་། འཚོང་ནི་སྟོར་བ་དང་བྱ་བྱེད་མཚན་པའི་ལས་ཆོག་དོན་
 མང་ཅན་ལོ། ཞིབ་དུ་བསམས་ཆོ།ཤ་གཟུགས་སུ་འབོད་པའི་དཔོན་པོ་རྣམས་ལ་ལྷན་པོ་ཞེས་ན་དམའ་
 པབས་དྲགས། ཁོ་ཚོས་ཁྱི་འཕང་རེ་རེར་འཛོག་ཕྱིར་སྐྱད་པའི་སྟོ་རིག་གམ་སྟོག་གཡོ་ནི་པལ་པའི་སྟོ་ངོར་
 ཤོངས་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། འབྱུང་བོ་རོ་ལངས་ཞེས་ཀྱང་སྟོ་བཏགས་སོང་། ཁོ་ཚོ་འབྱུང་བོ་རོ་ལངས་ཅུམ་
 གྱི་རྐང་གཉིས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་འཚོ་བར་མི་འགྱུར་ལ་ཤེད་འཚོང་བྱེད་དོན་ཡང་དམིགས་ཡུལ་
 ཡོད་པའི་སྟོ་རིག་གམ་སྟོག་གཡོ་ཞིག་ཡིན་ན་དོན་གྱི་ལྷན་པོ་སུ་ཞིག་རེད། ཉེས་མེད་ཀྱི་ཁྱོད་ལ་དོན་གྱི་
 ལྷན་པོ་དང་གཏན་གྱི་ཐུབ་ཚོད་ཁྱོད་མཁན་གཉིས་ཀ་ཁྱོད་རེད་དོ་ཞེས་ན་ངས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་
 ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཚོང་གི་སྟེང་ལ་ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཚོང་བྱས་མ་སོང་ངམ། དེའི་ཕྱིར་དོན་དག་བསྟོས་

འཇོག་གིས་བཤད་དགོས་པ་འདྲ།བཞུགས་འཇོག་གིས་བཤད་ན་དཔོན་པོ་ཡོད་ཚད་སྒྲུན་པོ་མིན་ན་ཡང་ཁོ་
 ཚོའི་ཁྱོད་དུ་སྒྲུན་པོ་རེ་གཉིས་མེད་མི་སྲིད་པ་དང་དེ་ཚོ་ཚང་མ་མཁས་པར་བཞུགས་ན་སྒྲུན་པོ་ཡིན་པ་
 བདེན་གྲུབ་དང་། མི་སེར་ཚང་མ་དོན་མེད་ཀྱི་སྤྱབ་ཚོད་ཚྱུང་མཁན་མིན་ན་ཡང་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁོར་
 དུག་ནས་དཔོན་པོ་སྒྲུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མེད་ཀྱི་སྤྱབ་ཚོད་འཁྱར་དགོས་པའང་དངོས་དོན་སྟེ་དེའི་ཁྱོད་
 དུ་ང་རང་ཉིད་ཀྱང་འདྲ་བ་སྤྱུ་ལ་གསང་། སྤྱིར་ན་འུ་ཅག་གི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཚོང་བྱེད་
 མཁན་དང་ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཚོང་ཚྱུང་མཁན་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་ཡོད་ཅིང་དེ་ལའང་རྣམ་པ་རིམ་
 པ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས་བྱེ་བྲག་གི་ནང་གསེས་རེ་གཉིས་ཀྱང་དབྱེ་ཚོགས་སྟེ། ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཚོང་བྱེད་
 མཁན་ལའང་ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཚོང་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་དང་གནས་སྐབས་སུ་ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཚོང་
 ཚྱུང་དོན་ནི་མཐའ་མར་ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཚོང་ཁོ་ན་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཕྱིར་ན་ཟུག་དེ་ཅམ་པོ་
 བཟོད་སྤྱབ་པ་ཡིན། དེ་ལས་ཐོག་སྟེ་ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཚོང་ཚྱུང་མཁན་འུ་ཚོ་ནི་རྣམ་ཡང་ཤ་གཟུགས་
 ཤེད་འཚོང་ཚྱུང་མཁན་ཡིན་པ་དང་མི་འདོད་བཞིན་ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཚོང་ཚྱུང་བ་ལ་དགོས་དབང་གི་
 དམིགས་ཡུལ་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་ན་ཡང་རྣམ་རྒྱུན་ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཚོང་ཁོ་ན་ཚྱུང་དགོས་པའི་ཁར་ཤ་
 གཟུགས་ཤེད་འཚོང་ཚྱུང་མཁན་མང་ཆེ་བར་ན་ཟུག་ཅི་ཡང་མེད། གཅིག་བྱས་ན་ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཚོང་
 ཚྱུང་མཁན་ཁྱོད་ཀྱི་ཉུང་ཤས་དེའི་ཚོར་བ་ཅི་ལྟར་རྣོ་ཡང་ན་ཟུག་ཅི་འདྲ་ཆེ་ཡང་བཟོད་བསྐན་མི་བྱེད་མུ་
 མེད་ཡིན་ཚོད་རེད། དེ་ཡང་ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཚོང་ཚྱུང་མཁན་མང་གས་སུ་གཏོགས་པའི་ཡུལ་མི་རྣམས་
 ཀྱིས་མཚན་མོ་དེར་སློག་ཆད་པའི་སྣང་ཚུལ་ལ་འཁང་གཏམ་བཟོད་དུས་ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཚོང་ཚྱུང་
 མཁན་ཉུང་གས་སུ་སྒྲོམ་འདུག་པའི་ངས་ཅི་ཞིག་བྱ་འོས། ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཚོང་བྱེད་མཁན་དག་གི་དག་
 ཚབ་བྱས་ནས་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་དོ་ཟེར་དགོས་སམ་སྲིད་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་མི་འདུག་ཟེར་དགོས། ཡོན་ཏན་
 ཁྱོད་ལ་ཡོད་ཀྱང་དབང་ཆ་ང་ལ་ཡོད་ཟེར་པོད་པའི་ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཚོང་མཁན་ཞིག་གིས་ངས་བྲིས་
 པའི་གཞས་ཆོག་ལས་ཤོད་པོ་ཁྱུང་ཆེན་དུ་བཅོས་ཚྱུང་བ་སྤྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས་ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཚོང་
 གང་ནའང་ཡོད་ཟེར་དགོས་སམ། ངའི་ན་ཟུག་ཀུན་ལས་ཆེ་ཟེར་རམ།

དགོང་ཐོ་བ་ཞིག་ལ། ཟྱེ་ཉིན་གསལ་ཁ་བྱུང་བ་ནི་སྤྱད་གང་གི་ལག་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་མཚན་མོ་
 དེར་པ་ཡུལ་གྱི་ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཛོང་གཏོང་མཁན་དང་མྱོང་མཁན་གཉིས་ཀར་སྒྲིག་ཆད་སོང་།
 བཟོད་དཀའ་བ་ཞིག་ལ། ངས་པ་ཡུལ་ལ་དམིགས་བསལ་དུ་འབྲབ་སྟོན་བྱས་པའི་གར་ཆུང་གསར་བ་
 བརྟན་འཕྲིན་ལས་བཏང་ཆོ་ངའི་འབྲབ་གཞུང་ལ་གཙོ་བོ་འབྲེག་གཏུབ་གསུམ་ཐེབས་འདུག་པ་ཡིན་ཏན་
 མེད་ཀྱང་དབང་ཆ་ཡོད་པར་སྟེམས་པའི་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱེས་མ་ཤ་གཟུགས་ཤེད་འཛོང་མཁན་ཞིག་གི་ལག་
 རྒྱུ་ཡིན་སྟེ།
 ཟྱེ་ལ་ཉིས་སྟོང་དྲུག་ལོའི་རྒྱ་ལོའི་ལོ་སར་གྱི་དགོང་མོ་དེ་ངས་ནམ་ཡང་བཟོད་དུ་མེད།

2006.3.5 a.m 3:40 Sunday

སྤྱད་སྤྱེ་ལོའི་སྟོར་གྱི་བསམ་གཞིག

(ལག་གཉིས་པ)

མི་ལོ་དུ་མའི་རྒྱུ་སྤྱེ། ས་མ་གཉིས་ཀྱིས་ང་རང་འཛིག་རྟེན་འདིར་འབྱོར་བའི་རྒྱལ་ལ་ཕྱིར་དྲན་བྱེད་
 སྐབས། ཨ་མས་བཤད་ན་“སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་མགོ་སྐྱ་ནག་གིས་གོར་……སྟོང་རྒྱུ་ལོ་ཞིག་ཡོད”ཟེར། ཨ་
 མས་བཤད་ན་“སྐྱ་སྤར་མོ་གང་གི་གསེབ་ན་མི་སྤར་མོ་གང་། ཅུང་མིན་ན་ཤི་སོང”ཟེར། ཉ་མི་གོ་རྒྱ་ཅི་ཡང་
 མི་འདུག ཨ་མའི་ངག་གི་“སྟོང་རྒྱུ་ལོ་ཞིག་ཡོད”དེ་ནི་“བྱ་ཕྱུག་རང་གི་བྱ་ཕྱུག་ཡག”པའི་སྟོང་རྒྱུ་ལོ་ཞིག་ཡིན་པར་ཨ་
 མས་དཔེ་འཛིག་བྱས་པའི་ཤུགས་བརྟན་གྱི་སྐྱེས་མའི་ཉམ་ཐག་གི་ཆོ་སྟོན་“ཕྱིར་འགོ་ལ་ཁད”ཅིག་མཐོང་
 ཟུར་“བྱམས་དང་སྟོང་རྒྱུ་ལོ་ཞིག་ཡོད”ཅུ་འབོད་པའི་མགོ་ནག་བོད་པ་སུས་ཀྱང་ཁ་ནས་བསྒྲོ་བྱེད་
 པའི་“སྟོང་རྒྱུ་ལོ་ཞིག་ཡོད”དེ་རང་རེད་འདུག།
 ད་ནི་སྟོང་རྒྱུ་ལོ་ཞིག་ཡོད་ན་ད་དུང་ལོ་སྤྱི་ལ་ཤས་ལ་བེད་ཆོད་ཆོད་རེད།
 “སྟོང་རྒྱུ་ལོ་ཞིག་ཡོད”དགོས་པའི་དགོས་པ་འང་བསལ་ནས་ལོ་སྤྱི་ལ་ཤས་ལ་བེད་ཆོད་ཆོད་རེད།
 “བརྒྱ་བཤད་ཆོག་གི་རྩ་བ། སྟོང་དཀྱུག་འོ་མའི་མར་ལོ་ཅི་ཡིན་ཟེར་ན། ས་མ་གཉིས་ཀས་སྟོང་མའི་

འདི་མགོ་སྐྱ་སྤར་མོ་གང་བོ་དེ་ཡང་ཡང་སྐྱེས་ཏེ་སྤར་ཡང་བྱེ་ནས་ད་ལྟ་ཡང་བསྐྱར་སྤར་མོ་གང་ལ་
འགྱུར་ཉེན་ཆེ། དེའི་ཕྱིར། ཆོ་འདྲིར་ལས་འབྲེལ་བྱུང་བའི་སྐྱེས་སྐྱེ་ལོའི་ངོས་ཐད་ནས་ཡིག་རྟག་རེ་
གཉིས་བྲི་རན་འདུག།

ཁྱོད་ཀྱིས་མི་སྒྲོམ་ན་ཐང་། ང་རང་ལོ་ན་བདུན་བརྒྱད་ལ་སོན་དུས་ཀྱང་ཆུང་ལོ་གསུམ་སྐབས་ཀྱི་“མཐོ་ལ་
སྐྱ”ཡིན་ཟེར་བའི་སྐྱ་འཕྱང་གི་ཨ་ལོང་ཞིག་བལ་སྐྱད་ཀྱིས་དཀྱིས་ཏེ་སྟོད་ལཱའི་རྒྱབ་གཞུང་ལ་བཅོམས་
ཡོད་པ་ད་དུང་གསལ་ལྟ་ངར་དྲན་རྒྱ་འདུག། ཁེ་བྲི་རྩིང་པ་ཞིག་གི་བཅུམས་ཆོས་ཏེ་ལོ་ལ་མ་ལོན་པའི་
བོད་ཀྱི་“དགེ་སྦྱོང་མགོ་རེག”ཅིག་དང་བོད་ལ་གྱོན་པའི་“རྒྱ་ནག་སྤང་རྩི”དཔལ་ཕུད་ཅན་ཞིག་མེ་ལོང་
ཆག་པོ་ཞིག་གི་བྱ་བྱར་ལས་རེས་མོས་སུ་མངོན་པ་ནི་སྐབས་དེའི་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སྤང་བཅོ་ལྟ་ཡིན།
ཕྱིས་སུ། ཡུད་དང་ཡུད་ཀྱིས་ཚད་ལྡན་སྐྱ་གྱི་ཡོད་པར་གྱུར། ཆག་ཀྱུ་མ་ཤོར་བའི་མེ་ལོང་ངོས་སུ་འང་ལྟ་
ཐུབ་པ་བྱུང་། གཟུགས་སྤང་བཅོ་ལྟ་ལ་འགྱུར་ཐོག་བྱུང་སྟེ་སྤོན་མཚམས་ནས་ཚལ་བར་བྱེ་བའི་“ནང་རུལ་
པའི་མགོ་སྐྱ”དང་ཆ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡག་མདོག་གིས་ཤད་ཞོར་སློབ་བྱ་འགྲིམ་ཐུབ་པ་བྱུང་། དེ་ནས་བཟུང་།
པ་མས་ཀྱང་“སློབ་བྱའི་སྤྱིག་ལམ་གཅིས། དགེ་ཤུན་གྱི་ཁ་ལོངས་ལ་ཆོག་གཅིས”ལྟ་བུའི་སློབ་གསོའི་བྱར་
རྒྱན་གྱི་སློབ་གསོ་ཞིག་ནམ་རྒྱུན་ན་ལམ་དུ་འཛོག་གིན་ཡོད་པའི་ཁར་ལོ་རབས་དེའི་སློབ་བྱ་ནི་དྲག་བོའི་
མཚོན་ཆ་མེད་པའི་“དམག་དཔུང”ཞིག་ཡིན་ཟེར་དཀའ་རུང་སྤྱིག་ལམ་གྱིས་“གཙུན”ས་ཞིག་ཏུ་ད་ལྟ་འང་
ཁས་ལེན་སྤྲོད་ཅིང་། “དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ”དག་ནི་“སློབ་སྤྱིག་ལམ་སློབ་མ”དང་དེའི་གང་
དྲན་ཅི་གསུངས་པའི་ཆོག་ནི་“སྟོད་ལྡན”ཀྱི་“སྟོད”ལ་གཞུག་བྱའི་“གསེར”ལྟ་བུར་ལྟ་བའི་ཆ་ནས་“དགོན་
ཐེའི”ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཀྱང་དེ་རིང་གི་དུས་ལས་ཅུང་“ཚབས་ཆེ”པའི་ཆོད་དུ་ཡོད་ཕྱིར། “དམག་དཔུང”གི་
སྤྱིག་ལམ་དང་“སློབ་མ”ཡི་སློབ་ཤིག་དང་བསྐྱུན་པའི་ངའི་“ནང་རུལ་པའི་མགོ་སྐྱ”དེའི་སྐྱ་ཆོད་ཀྱང་ན་གཤོག་
གི་གཤམ་ལ་བུད་མ་སྟོང་། ཡིན་ན་ཡང་། སློབ་བྱ་ནང་ཁུལ་གྱི་བཅོན་གཉིས་དཔུལ་ཕྱག་གི་ཁྱད་པར་མི་
གསལ་སའམ་ཀུན་དང་འདྲ་བར་རང་གིས་ཀྱང་ངོམ་ཆོག་པ་ཉག་གཅིག་ནི་སྤར་བཞིན་“ནང་རུལ་པའི་
མགོ་སྐྱ”དེ་ཡིན་ལ། རྩ་ཐང་གི་རྩི་བུ་རལ་ལི་ཅན་ཆོ་དང་བསྐྱར་ན་མ་འོངས་པར་“སྟོད་ལྡན”གཞན་
ཀྱི་“སྟོད”དུ་“གསེར”ཕྱག་མཁན་“སློབ་མ”སྟེ་“རིག་མ”ཡང་ཡོད་ཆོག་པའི་དགེ་ཤུན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རུང་བ་

དང་། དགོན་པ་ལྟ་ཆང་གི་བན་ཕྱག་མགོ་རིལ་ཆོ་དང་བསྐྱར་ན་“འདོད་གཞན་”བཏང་ཆོག་པར་མ་ཟད་
ཟུ་ས་ནས་དགའ་རོགས་བཅས་ནའང་འགལ་ཆ་རྒྱུ་བ་མཚན་བྱེད་ཀྱང་“ནང་རྒྱལ་པའི་མགོ་སྒྲ”དེའོ།
དེ་མིན་“ནང་རྒྱལ་པའི་མགོ་སྒྲ”ཡི་སྤྱི་དུ་བྱིས་སུ་ད་གཞོན་དམར་སྤང་དམག་མིའི་ལྷ་རྩ་ངོ་འཕྲོད་པའི་
རྒྱ་ལྷ་སེར་པོ་ཞིག་གི་ནང་ལ་“ཁ་གཡང་”གིས་བཀང་བའི་ཆོགས་པར་རམ་བྱ་མོ་ཆོའི་སེང་རས་མགོ་
དགྲིས་བརྒྱུད་ཏེ་གྲོན་གྱི་ཡང་། དེ་ནི་“རིག་གསར་”གྲིས་བསྐྱར་པའི་སྐབས་དེའི་ཡུལ་གོམས་དར་སྤེལ་
ལ་ལད་སྒྲོས་བྱས་པ་ཅམ་ལས་“དངོས་གཞིའི་དམག་དབུང་”ཞིག་གས་“དམག་མི་ངོ་མ”ཞིག་གི་སྒྲར་ལ་
བསམ་སྒོ་འཁོར་མ་གྱིང་བ་འདྲ། སྤྱང་གཏམ་བོད་འགྱུར་མ་འོད་འཆར་བའི་སྐར་མ་དམར་པོ་ཁོ་ན་
སྒོ་བ་གསེང་གི་བཞག་བྱ་དང་སྤྱང་གཏམ་དེ་སྒོ་བ་བརྟན་དུ་བཅོས་རྗེས་དེའི་ནང་གི་མི་སྣ་གཙོ་བོ་སྤྱི་
དམག་མི་རྒྱུད་རྒྱུད་པན་ཏུ་ཅིའི་སྤང་བརྟན་ནི་སྐབས་ཐོག་དེའི་བྱིས་པ་ཐུན་མོང་གི་སྒོན་བཀྱར་བྱ་
ཡུལ་ཡིན་རུང་། དབྱར་དགུན་གནང་གི་སྐབས་སུ་དབྱུག་པའི་སྤྱི་གཉིས་སྐར་གས་ཀྱིས་བསྐྱམས་ནས་མེ་
མདའི་ཚུལ་དུ་ཁྱར་ཏེ་བྱིས་པ་ཆོའི་འཐབ་འཛིང་གི་ཆེད་འཛོར་ཞུགས་གྱིང་ཡང་།

སྒོ་བ་ལྟ་ནས་སྒོ་བ་ལྟ་བརྒྱུད་པའི་མཐའ་མར་སྤྱུམ་དཔར་མ་ནས་སྤྱགས་དཔར་མར་གྱུར་པའི་བརྒྱ་སྤྱོད་
བསྐྱབ་གཞི་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཁར་དང་ཞོར་ལ་ཁྲག་ངོ་འཐུལ་བའི་“ཆུ་ངོགས་གཏམ་རྒྱུད་”དང་སྒོ་བ་གཡོས་
ཁེངས་པའི་“རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་”སོགས་སྤྱང་གཏམ་བོད་འགྱུར་མ་རེ་གཉིས་བསྐྱམས་ཆར་
དུས་འདྲི་“སྒྲ་མ”ཡི་“མི་ལམ”དང་“གསེར་”དང་“སྒོ་ད”ཀྱི་འཆར་གཞི་ལའང་འགྱུར་ཐོག་བྱུང་འདུག་ཟེ།
ཟུར་གྱི་“ནང་རྒྱལ་པའི་མགོ་སྒྲ”ཁྱར་བའི་རིག་གསར་སྒོ་བ་གཉེར་པ་དེ་སྤྱི་ཆད་རང་དབང་ན་“ཡོད”པའི་
སྤྱི་རྒྱལ་ལས་གཉེར་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་སོང་། གྱུར་ནས་ཀྱང་གོང་ཁྱེར་གྱི་འཆོ་བ་སྤྱེལ་དགོས་བྱུང་། ཁོར་ཡུག་
དང་ལས་ཀར་མ་འདྲིས་གོང་ནས་བསམ་བཞིན་དུ་“ནང་རྒྱལ་པའི་མགོ་སྒྲ”ལ་“དཀར་འདོན་”གྱི་ཚུལ་
དུ་“བཅོ་བཅོས་”སྤྱི་ཆོགས་བརྒྱབ་ཅིང་། བཅོ་བཅོས་བརྒྱབ་པའི་མགོ་སྒྲ་དེ་ཡང་རིམ་བཞིན་མ་བཅོས་རང་
བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཐོལ་གྲིས་སིལ་བུར་འཕྱངས། ལུ་མོ་ཆོའི་འདྲན་བྱེད་ལ་“ཐོག་ཐུག”གཏང་རྒྱུ་དང་
རང་གི་ལང་ཆོར་“ཁ་སྒོན་”རྒྱག་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཅམ་པོ་བའི་བྱིར་དུ་རྒྱུ་པ་རྒྱལ་ནས་འདག་པར་གྱུར་
ཀྱང་མགོ་ན་འོད་དང་མདངས་ཤིག་ཡོད་པར་བྱས། སྐབས་དེར། གལ་ཏེ་སྤྱི་ཆོས་ཆལ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་

སྒྲིན་པོར་ཉལ་ཆོ་ལྷ་མར་སྤང་ནག་དང་བྱི་མར་གཡུ་སྤང་མི་འཁོར་བའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་ངས་ཆོད་ལྟ་
 བྱས་མ་མྱོང་། གང་ལྟར། མགོ་རྒྱུ་གཉིས་ཀར་“གལ་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱུང་བ་ནས་“ཆོ་གཡོག”ལྟ་བུའི་“བཅ་
 ནག”ཅིག་ཡོད་ན་རྒྱུ་འབྲོག་གི་བྱི་རུ་འཇུག་བའི་མཐེ་བོང་ཡིན་སྲིད་ཅིང་། མཐེ་བོང་ལ་སྤྲུལ་ཆེ་ཡོད་པའི་
 དབང་དུ་བཏང་ན་རྒྱུ་མཚུབ་ཆང་མའི་ཆབ་བྱས་ཏེ་“ང་ཆོར་འཐོབ་འོས་པ་ཐམས་ཅད་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་
 སྤང་གྲོག་ཁར་འཆངས་པའི་སྤྲུལ་གཞན་ཁང་དག་ལ་ཐེམ་སོང་”མི་ཟེར་བའི་ངེས་པ་དེ་བས་ཀྱང་མེད། དེ་
 བཞིན་མགོ་སྤྲུལ་ཀྱང་བདག་པོའི་“སྤྲུགས་སྤྱང”ལ་“དགག་པ”རྒྱག་པའམ་རང་གིས་“གསུག”ཟེས་
 པར་“འགྲོད་བཤགས”བྱ་དགོས་ཆོད་ཡིན། དོན་ལ་དེ་འདྲ་སྲིད་ཀྱང་ངས་ཐོས་ཐབས་བྲལ། ངས་ཐོས་པ་
 བྱི་སྤྲུལ་ཤེས་པའི་མིའི་སྤྲུལ་ཆོག་གི་ “གསུག”ཟེས་མཁན་ཆོའི་དག་གི་བཀའ་བཀྲོན་ཡིན། ཐེངས་དང་པོར་པ་
 ཡུལ་དུ་ལོག་དུས་ཡུལ་ཆོ་དེའི་བདག་དབང་དང་འཆོ་བཅུད་ཡོད་ཆོད་ཁུར་ལོས་ཡོད་སྟེ་པའི་དཔོན་པོ་
 རྒྱགས་པ་ཞིག་གིས་རང་གི་ལྟོ་བར་བྱེལ་བྱེལ་གཏོང་བཞིན་“འདི་.....འགྱུར་འདུག ཨ། མགོ་ཡི་ཙུ་དེ་ཆོ་
 འདིའི་པ་རྒྱན་གྱིས་མི་གཞན་ན་ངས་གཞན་དགོས་རྒྱ་ཤིང་། ཨ།”ཟེར། དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་སྤྲུལ་བཟོད་
 ཅིག་དང་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ཆོག་པའི་ཉེན་བརྒྱུ་ཙུ་བ་ནས་མ་ཡིན། བཀྲལ་ནས་བཤད་ན།
 “འདི”ཞེས་པའི་“མི”དེའི་སྤྲུལ་རུ་འབྲོག་དཀའ་བའི་“མགོ་སྤྲུལ”རིང་དུགས་ཏེ་སྤྲུལ་གསོ་མྱོང་མཁན་གྱི་
 རྒྱགས་ཀ་མེད་པ་དང་“འདི”ཞེས་པའི་“མི”དེ་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་“དར་དམར་འོག་དུ་འཆར་ལོངས་
 བྱུང་”བའི་མི་གསར་སྤྲུལ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་ལས་ལོག་པའི་“གཞན”ཞིག་དུ་“འགྱུར་”བ་མཆོན་པ་དང་།
 “འགྱུར་”ཞེས་པའི་“ཉེས་པ”དེའི་“ཆབས་ཆེན་རང་བཞིན་”ནི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་སྤྲུལ་དཀའ་བའི་“བསམ་སྤྲོད་གོ་
 རྒྱགས་མཐོ”བའི་“དཔོན་པོས་”མ་གཏོགས་མཐོང་གིན་མེད་པས་ན། “འདི”ཞེས་པའི་“མི”དེའི་ “པ་
 རྒྱན”གྱིས་“དཔོན་པོས་དངོས་སུ་ལག་འཁུལ་དགོས་པའི་འོ་བརྒྱལ་མ་བཟོ་ཞིག”ཅེས་པ་དེའོ། དེའི་ཕྱིར།
 “འདི”ཞེས་པའི་“མི”དེ་པ་ཡུལ་དུ་ཡུན་རིང་སྤྲོད་མ་རྒྱགས་པར་ལམ་སང་བྱིར་དཔོན་པོ་
 དེའི་“དབང་”གིས་མི་ཟེན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་“སྤྲུལ་སོང་། རྒྱལ་ཁབ་དེར་སྤྲུལ་པོ་ཐབས་གྱིས་བསྐྱོར་”བའི་
 ཉམས་སྤང་ཞིག་ཀྱང་སྤྲུལ་སོང་། ད་ལྟ་ཞིབ་དུ་བསམས་ན་རང་གི་“རང་ཅིས་ཀྱི་མགོ”ལ་གཞན་གྱིས་“ཁྱང་
 གསོད་ཀྱི་ཁེ་བྱི”སྤར་ནས་གཡུགས་ཆར། དེ་ཡང་ཐེངས་གཅིག་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་མོད། “གྲོང་ཁྱེར”ཞེས་

བའི་ནམ་ཡང་རང་ལ་གཏོགས་དཀའ་བའི་གནས་དེ་དང་། “སྦྱ་ཅལ”ཟེར་བའི་ནམ་ཞིག་རང་ལ་
 གཏོགས་ཆོག་པའི་ལས་རིགས་དེ་གཉིས་རྒྱབ་རྟེན་དུ་ཡོད་པས་གོང་གསལ་“ཉེན་ཁ”དང་ཕྱད་ཆེ་སྤར་
 བཞིན་“འབྲོ”རྒྱང་ཡིན། སྤར་མས་ངའི་མི་གཤིས་ལས་“མཛེས་པ”ཁ་ཤས་ཤིག་ཁྱེར་སོང་། སྤར་མས་ངའི་མི་
 གཞི་ལ་“མཛེས་པ”ཁ་ཤས་ཤིག་བསྒྲན་སོང་། ཡིན་ན་ཡང་། སྤར་ལ་པའི་རིང་ཐུང་གི་གཞི་ལ་མི་བཅན་
 བོས་གཟུགས་ཡོད་ཀྱི་སྤྱོད་གཞག་མ་ལུས་པ་ནི་གནས་དང་ལས་སྤྱོད་མོང་གི་སྤྱོད་ཡིན་ནོ།
 སྤྱིར་སྤྱོད་ནི་“མའི་མགོ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཡིན་ཕྱིན་དེ་སྤྱོད་ལུགས་ཤད་སྤྱངས་ཀྱི་ཆར་གཞན་གྱིས་ཆོད་འཛིན་
 ནམ་ཐེ་གཏོགས་བྱ་དགོས་པའི་“ཡིག་ཆ”སོགས་“རིག་གནས་གསར་བཞེ”སྤྱབས་སུ་འདེད་ཆོད་དུ་སྤྱང་
 ཡང་། “རིག་གནས་གསར་བཞེ”ཡིས་བསྐྱུངས་པའི་བྱ་ཆོད་“མཐོན་པོ”ཆོན་པོ་དག་ལ་མཆོན་ན་ད་
 དུང་“གཞར་རྒྱ་གཞོག་རྒྱ”ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་འདྲ། ང་རང་ལས་གནས་སྤོས་པའི་དབང་གིས་
 སྤོང་བྱེད་དང་བྱེད་ཏེ་ས་གནས་ཀྱི་སྤོས་གར་ཆོགས་པ་ཞིག་ལ་འབྱོར་བའི་ཉེན་དང་པོར། ཆོགས་པ་དེའི་
 སོ་གཞོན་སྤོར་ཞིག་གིས་ངའི་མགོ་བོར་ལྟ་ཞོར་“ཁྱོད་ཡོང་སྤྱབས་མ་འགྲིག་ ‘མགོ་སྤྱོད་གཞར་འགྲུལ་སྤྱོད་ལ་
 ཁེལ་སོང་”ཟེར། མ་གཞིར། ཆོགས་པ་དེའི་གོང་རིམ་དཔོན་པོས་“མཐོན་པོ”ཀྱི་དཔོན་པོ་གཞན་ཞིག་ལ་
 གར་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལོ་ཏྲེ་ཙམ་དགོས་པས་བཞག་ཆོག་པའི་“ངོ་ཆེན་”དང་སྤྱོད་རིང་དག་གི་སྤྱོད་ལོ་སྤྱོད་གཅོད་
 བྱ་ངེས་པའི་“ཁས་ལེན་”སྤྱོད་དུ་ཁྱེད་ཏེ། ཆོགས་པར་སྤྱོད་ཆོད་གཏན་འཁེལ་(སྤོན་ནས་ན་འབྱོག་མཐོང་བ་
 དང་རྒྱབ་ནས་སྤྱོད་ཆོགས་མཐོང་བ)ཀྱི་ཆོགས་འདུ་བསྐྱུས་ཤིང་ལག་བསྟར་མ་བྱས་པ་ན་མས་རྒྱ་སྤང་ངམ་
 གང་དུ་ཐུག་ན་དེ་གར་བཟུང་སྤྱོད་སྤྱོད་གཞར་ཁང་ལ་ཁྱེད་ནས་ཉེས་ཆད་དུ་སྤྱོད་ཆོད་ལས་ཀྱང་ཐུང་བ་རེ་
 བཞར་རྩིས་བཏང་སྤྱོད། དེ་ལས་ཀྱང་སྤོར་ཤོང་དཀའ་བ་ཞིག་ནི་ས་གནས་དེའི་དཔོན་པོ་“ཏྲིག་ཏྲིག་
 པོས་”སྤྱོད་ལོ་ལྟ་ཅི་གང་དུ་སྤྱོད་རའམ་ཁ་སྤྱོད་རིང་པོ་ཅན་ཞིག་མཐོང་ཆོད་ཀྱི་ཁ་ཤར་“འཐམ་”འགོ་བ་དང་
 འཐམས་ནས་ཀྱང་“མི་གཏོང་”བར་གྲགས། ང་ནི་ཀུན་གྱིས་“ང་རྒྱལ་ཆེ”ཟེར་བའི་སྤྱབས་ཀྱི་ང་ཡིན་པས་
 དངོས་གནས་ “མགོ་གཞར་”ན་མ་གཏོགས་ཅི་ཡང་“གཞར་”མི་བཏུབ་པའི་གདེང་ཆོད་ཅིག་དང་
 བཅས་“ངོ་མ། རྒྱ་ཁོམ་ན་བྱ་པོ་རྒྱ་ཁར་འདེད་ཟེར་བ་ཅིས་མ་བདེན། དབང་ལ་དབང་ཆོད་མ་ཟེན་ན་
 ནམ་ཉི་མར་གཞན་གྱི་སྤོངས་སྤྱོད་གཞར་རྒྱ་ཟེར་རྒྱ་རེད། དེ་ཁོ་ཆོད་ལས་ཀ་ཞེ་རེད?”ཅས་པར་དེར་

འདུས་པའི་“གསར་བཞར”ནམས་ཀྱིས་ལྷག་ཏུ་“བདེན་ནོ”ཟེར།
 སྐད་ཆ་དེས་གོ་ཚད་པའམ་ངའི་“རང་གཤིས་གྱུང་བོར”གྲགས་སྐད་“མི་ཚུང་བ”ཞིག་ཡོད་པ་གང་གིས་
 ཡིན་པ་ཆ་མ་འཇུག། གང་ལྟར། ངའི་ཁ་ཤར་“འཐམ”མཁན་དང་མགོ་བོ་“གཞར”མཁན་ཞིག་མ་བྱུང་།
 ཡང་གཅིག་བཤད་ན་རང་གིས་ཀྱང་ས་གནས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཅོད་པ་ཚོའི་“བྲིམས་མེད་ལྷགས་མེད”ཀྱི་བཅའ་
 སྲོལ་ལས་སྲོལ་ཐུར་ནས་མཐོང་གྱུང་ཡོད་པས་“མཐོ་རིམ”ནམས་ལ་ཐད་ཀར་གདོང་གཏུག་གི་གོ་སྐབས་
 མ་བྱིན་པར་“གཡོལ”ཅི་ཐུབ་བྱས་པ་དང་། “གོང་རིམ”ཀྱི་ཉན་ན་པ་ཚོར་“ཆེ་བཅན་སུ་ལ་ཐད་ཀྱང་སྒྲོང་
 བག་ལ་བརྒྱུ་བའི་དཔེ་ཡིན་པ་ལོས་ཤེས། འོན་ཀྱང་སུ་ཞིག་སྒྲོ་ལ་འཇུས་པའི་ཉན་མོར་སྒྲོངས་བག་ཀྱང་
 བརྒྱབས་པ་ཞིག་མི་བྱེད་རེ”ལྟ་བུའི་“ཁ་ཐོ”ལེགས་སྒྲིབ་བཞིན་དུ་སྐར་གྱིན་ཡོད་པས་ཡིན་ཀྱང་སྲིད།
 ལྷགས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་མ་འགྲུངས་པར་“གན་རྒྱ”ལྟར་ངས་ཚོགས་པ་དེས་ཐུད་པའི་སྒྲོབ་ཡིན་ཁྱེར་ཏེ་
 ནང་ལོགས་ཀྱི་ཆེད་ལས་སྒྲོབ་སྒྲིང་ཞིག་ལ་བྱིན་སོང་། དེ་ནི་ངས་ཆེ་འདྲིར་བརྒྱབ་པའི་“ཚོང”ཁེ་ཤོས་
 ཏེ་སྒྲིབ་གཞར་འགྲུལ་སྒྲོད་དུས་ངས་མེད་དུ་འོངས་པའི་ཚོགས་པ་དེར་ལོ་ལྟའི་རིང་སྔོན་རྒྱུའི་གཡལ་དམ་
 ཀྱི་“རིན”པར་སྒྲོ་ལོ་སྒྲོ་མགོར་ཤད་དེ་“དེང་རབས་ཀྱི་ཨ་ཅ་ར”ཞིག་གསར་བཞོ་བྱས་ཀྱང་ཚོག་ཅམ་ཡོད་
 པའི་སྒྲོ་རྒྱལ་སྒྲོབ་སྒྲིང་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་ལ་སྔོན་པའི་དུས་ཡིན་ཅིག་ཅར་ཐོབ་པ་དེའོ།
 སྒྲོབ་སྒྲིང་དེ་ནི་སྒྲོ་བྱུགས་ཀྱི་མཚོ་མཐའི་གོང་ཁྱེར་ཅུང་ཆེན་པོ་ཞིག་ན་ཡོད་ཅིང་ཆ་གཏུག་ཤིན་ཏུ་ཆེན་
 ཡང་ངས་ཉན་བཞིན་རེ་རིང་ལ་འགོ་བའི་སྒྲོ་ལོ་སེལ་བུར་འཇུངས་ཏེ་སོག་འདབས་སུ་སྒྲིབས་པར་བྱས་པ་
 དང་། ར་ཐུན་གསུམ་པོར་གཟུགས་ཁྲུག་དགོས་པ་དང་མཆིལ་ལྷམ་རྒྱན་གོན་བྱ་དགོས་པའི་དབང་
 གིས་རྒྱང་པའི་མཐེ་བོང་ལའང་“ཡར་ལངས”ཐོབ་སྟེ་རྒྱང་འབྲོག་གསར་པའི་“བདག་པོ”ཏུ་སྐྱུར་པ་དང་།
 མགོ་རྒྱང་གཉིས་ལ་དོན་དམ་གྱི་“རང་དབང”དང་“འདྲ་མཉམ”ཀྱི་ “ཉི་མ་གསར་པ”ཤར་བ་ལས་གཞན་
 རང་གིས་ཀྱང་ཐེངས་དང་པོར་སྒྲོ་རྒྱལ་གྱི་ཡང་སྒྲིང་“ཁ་ལ་རེག”པའི་དོད་དུ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ན་ད་
 གཞོད་དོན་དམ་གྱི་“མི”དང་“མའི་འཚོ་བ”ཡོད་པ་ཚོར་ལ། རྒྱ་མཚོའི་ཚུ་རོལ་དུ་རང་ལས་ཀྱང་སྐྱུག་
 པའི་“མིའམ་ཅི”འབྲོར་ཆེན་“འགྲོང་ནས་འགོ”གི་འདུག་ཀྱང་། “མི”དང་“མའི་ཆེས་ཐང”སོགས་ལ་རང་
 རྟོང་ནས་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་དངོས་སུ་མཐོང་ཆོ། སྐྱུངས་འབྲས་སུ་རང་གི་“རང་

གཤིས་”ཀྱི་འབྱུང་དང་ཟུར་ངོས་རེ་གཉིས་“གསེར་”དུ་མཐོང་ལ་ཚར་པ་ཇི་རྣམས་ཀྱི་དང་སེམས་པ་ལ་ཇི་ཕྱིར་
ཕྱིན་པ་ཅི་མ་མོ།

སྒོ་བ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཕྱིར་ལོག་དུས་“མགོ་(སྒྲིལ་)གཞན་འགྲུལ་སྒྱུད་”ཅུང་ཞི་འཇགས་སུ་སོང་བའི་མངོན་
རྟགས་ལ་གསར་བུ་“མགོ་བཟང་མགོ་བཟང་”རེ་གཉིས་“བག་སྒྲིལ་པོས་”ཀྱི་སྒྲུང་དུ་འཁོར་བ་མཐོང་མོད། ངའི་
ལུས་སྟངས་ན་“སྒྲིལ་ཚད་”ལས་གཞན་དུང་“ལྟ་བུ་མི་བཟོད་པ་”ཁ་ཤས་ཇི་མང་དུ་ཕྱིན་འདུག་པའི་ནང་
གི་གཅིག་ནི་གྲོན་གོས་རལ་པོ་འཕུ་ལྟ་བུ་ཅན་གྲོན་རྒྱུར་དགའ་བ་དེ་ཡིན། དེས་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྤྲོད་
པ་བཅོས་སོང་། ལྟག་པར་དུ་པ་ཡུལ་གྱི་དཔོན་པོ་གསར་པ་ཞིག་སེམས་ཁྲལ་ལ་གཏད་སོང་། ཁོས་དང་
ཐོག་སྐད་བསྐྱར་ཏེ་སྤྲོད་ཐུག་སྒྲིལ་གྱི་གསར་པ་ལྟ་བུ་མཉམ་ཅུང་། སྒྱུད་པ་མི་དང་བསྐྱུན་དགོས། ཤ་ཚ་
ནས་ཁ་བྱུང་པ་ཡིན་”ཟེར། ཁ་འབྱུང་མཐར་ཕྱིས་ཤ་ཚ་བ་ཅིས་ཀྱང་བདེན་དགོས་ཏེ་ཁོང་ནི་“སྟེས་
དབང་”གིས་དཔོན་པོར་གྱུར་པ་དང་“སྒོ་བྱུར་དུ་”རྒྱགས་པ་ཆགས་པའི་སྟེ་དཔོན་གོང་རིམ་ལ་“དགུན་ཤ་
སྟེལ་མཐའ་”ཆོད་གསུམ་གྱི་གཅིག་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཇི་པོའི་གཏན་ཆོག་སྟེ་ན་ནང་ལ་ལྟ་རྟོག་གི་འགན་
འཁུ་ཡོད་པའི་ཉེ་དུ་ཞིག་གོ། དེའི་ཕྱིར་ངས་ཀྱང་“ཁ་ལེན།ཁས་མི་ལེན་”ཞེས་ཆོག་ལན་ཅུང་འཇམ་པོ་ཞིག་
བསྐྱར་དགོས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ཕྱི་ལོའི་ལོ་སར་ལ་པ་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ནས་ཉེ་དུ་དེར་ངོས་སྤང་བྱུང་དུས་ར་
སྤང་པ་ནི་ངས་“ཁས་མི་ལེན་”པའི་མི་ཚད་“ཁ་ལེན་”ཞེས་པའང་ཁ་བཤད་ཅི་མ་སྟེ་མགོ་སྒྲིལ་ཇི་རིང་ལ་སོང་
བའི་ཁར་བསམ་བཞིན་གྲོན་གོས་རལ་པོ་དང་ལྟ་བུ་ཅན་ཤ་ལྟག་གྲོན་ཡོད་པ་དེའོ། ཁོས་ཀྱང་ཐབས་
ཟད་ཏུ་ཐུག་གིས་“རྐང་སྒྲིལ་མི་ཁྲུགས་ན་ངས་སྒྱུད་ལ་གཅིག་ཏུ། ལྟ་བུ་མ་རྒྱག་དྲིན་ཅན་པོ་”ཟེར། ངས་
ཀྱང་གོ་སྐབས་རྟོག་པ་ལྟར་ལན་དུ་“སྒྱུད་ཀྱིས་ཉོས་ན་གཞུང་རྒྱ་ཨེ་ཡིན་ནམ། ལེན་མི་སོད། དེ་ལས་དཔོན་
པོའི་མངའ་འོག་གི་མང་ཆོག་ལ་ལྟ་བུ་མེད་པ་ཞིག་བྱོས་དང་། ངའི་ལྷ་བའི་སྟེང་གི་ལྟ་བུ་པ་ང་རང་
གིས་བཀོག་ཆོག་”ཅེས་བཤད། ཁོས་མགོ་བོ་འཕྲེད་དུ་གཡུག་པ་ལས་ཅི་ཡང་ལབ་མ་བྱུང་། དེ་ནས་བཟུང་
ནམ་རྒྱུན་མགོ་བོ་འཕྲེད་དུ་གཡུག་བཞིན་འགོ་ཞོར་འདུག་ཞོར་དུ་ངའི་པ་མ་གཉིས་ལ་ཡང་དང་ཡང་
དུ་“སྒྱུད་ཆོད་བྱུ་ལ་ང་རྒྱལ་ཆེ་དགས་པས་པ་མས་བཤད་ན་ཨེ་ཉན་མ་གཏོགས་ཐབས་ཤེས་མི་འདུག། སྒྲིལ་
དེ་དང་ལྷ་དེ་དག་སྤྱི་མིག་ལའང་མི་འགྲོ་བའི་ཁར་ཁོས་ཁ་ཤགས་ལས་གྱུང་ཁན་ཏང་གི་དཔོན་པོས་རྒྱ་

ཟ་ཚུལ་ཁོ་ན་བཤད་ཀྱིན་འདུག དེ་གཞུང་རྒྱ་རེད། ཟ་སྐལ་ཡོད་ན་བཟའ་རྒྱ་རེད། གཙ་བོ་ཁོས་ད་དུང་ཁ་
 ཤགས་བཤད་ན་ཁོ་རང་གིས་གྲོང་རག་རྒྱ་རེད་མ་གཏོགས་ང་ཚོར་ནི་གཞོད་མི་སྲིད་”ཅེས་ཐུར་བཞིན་
 ལུན་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་“སེམས་ཁུལ་”བྱས་སྐད།
 ལོ་དེ་ཚོར། དེ་དང་དེ་འདྲའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་དེ་དང་དེ་འདྲའི་འཛིགས་སྐལ་གནང་མཁན་ངའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་
 མངོན་སྟོན་གང་ཅུང་ན་ཡོད་ཅིང་ཁོ་ཚོའི་སྤྲོད་ཆེས་གྱི་“དུས་ཆེན་”ནི་ང་རང་རྒྱ་གཞུང་གི་བཙོན་དུ་
 བཅུག་པའི་ལྷ་ཁོང་བདུན་པོ་དེའི་རིང་ཡིན་སྲིད་དམ་སྟེ། འོན་ཀྱང་སྐབས་དེར་ཁོ་ཚོས་ཤོག་སྟག་བཀའ་
 ཡོད་མེད་མ་ཤེས། བཙོན་ནས་ལོག་ཡོང་བའི་དུས་སུ་ངས་“ཁ་ལེན་ཁས་མི་ལེན་”པའི་དཔོན་པོ་དེ་ལ་
 ཕངས་སེམས་ཤིག་སྐྱེ་དགོས་ཡོད་དེ། སྒོད་མ་ཐག་པའི་བཙོན་མ་མགོ་རིག་ཅིག་མིག་མཐུན་དུ་མངོན་
 ཆོག་ཆོག་ཡིན་ནའང་བཙོན་མ་དེས་ཁྱི་ལུན་དུ་“དབུ་སྐྱ་རིང་པོ་ད་དུང་ང་རྒྱལ་གྱིས་འཕྱོ”ལྟ་བུའི་སྟན་
 ངག་བྱས་ཏེ་སྒྲོར་བུད་ཆེ་སྐྱ་ལོ་ཇེ་རིང་དང་ང་རྒྱལ་ཇེ་ཆེར་སོང་འདུག་པ་ཀྱན་གྱིས་མཐོང་སོང་། དགོད་
 སྒོ་བ་ཞིག་ལ། རིག་རིག་ཐུག་ཐུག་ཆང་མས་འཆམས་འདྲིའི་ཆབ་དུ་“བཙོན་ཁང་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་མགོ་སྐྱ་བཞར་
 མ་སོང་ངམ”ཟེར། ཁོ་ཚོས་རྒྱའི་སྟོན་བརྟན་ནང་གི་ཉེས་དོན་བཙོན་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་གམ་རང་གི་བྱིས་རྒྱུད་
 ལོ་རྒྱུས་ནང་གི་ཉེས་མེད་བཙོན་འཇུག་བྱས་པའི་མི་རབས་སྟོན་མ་ཚོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་དཔེ་བཞག་སྟེ་འདྲི་གི་
 ཡོད་ཆོད་རེད། ངས་དྲིས་ལན་དུ་“དེང་སང་གི་ཆབ་སྲིད་བཙོན་མ་ལ་བྱིས་མ་ཐག་མ་བཅད་ཡར་སྟོན་དུ་
 བཙོན་གྱིས་སྐྱ་གཞར་རྒྱ་ཟེར་པོད་མཁན་མེད་པ་འདྲ་”ཞེས་བཤད་ཆོད། དོན་ལ་བོད་པ་བཙོན་ལ་འདུག་
 མི་མང་ཤོས་“ཆབ་སྲིད་བཙོན་མ”ཅུ་གཏོགས་པ་དང་དེའི་ནང་དུ་མགོ་སྐྱ་བཞར་མ་བཞར་གཉིས་ཀ་ཡོད་
 ལ་མགོ་ན་ཅི་ཡང་གཞར་རྒྱ་མེད་པའང་ཡོད་ཀྱི་རེད། ན་ནིང་དོ་ཆོགས་ཀྱི་“ཆབ་སྲིད་བཙོན་མ”མང་ཆེ་
 བ་དབེན་དགོན་གྱི་རབ་བྱུང་པའི་ཕྱེ་ནས་ཕྱེ་བ་བཟུང་བྱས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཕྱིར་ཤ་ཉོག་ཅུས་ཉོག་ཏུ་
 བཏང་སྟེ་སྒྱུར་བ་ལས་ཁོང་ནམ་པ་ཚོའི་དབུ་ཡི་སོར་དོ་བོ་གཞར་མ་གཞར་ལ་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཨེ་ཡོད་
 དམ། འོན་ཀྱང་དེང་ཕྱིན་སྐྱ་ཆོད་སྟོན་པ་ཅན་གྱི་“ཆབ་སྲིད་བཙོན་མ”ལ་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་“དབུ་རལ་
 འཛོག་དགོས་”ཟེར་ནའང་ཐང་། གང་སྟར། “དག་བོ”ནི་དག་བོ་ཉིད་དེ་དག་བོའི་ཁམས་མོས་དང་ལྷགས་
 སྟོལ་ལས་སྟོན་པ་ཞིག་ལས་རྒྱ་ནི་“ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་མཐོ”རེད་བཞག དེ་སྟར་བཤད་ན། ང་ནི་“དག་

བོ་ཡིན་ལ་ཁྲིམས་ཐག་མ་བཅད་པ་དང་“ཆབ་སྲིད་བཅོན་མ”ཡིན་ལ་མགོ་སྐྱོ་མ་བཞར་པ་དེའི་རིགས་དེ་
 ཡིན་འདུག། ཁོར་ཡུག་དམིགས་བསལ་པ་ཅུ་“མིའི་མགོ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྤྱ”འདི་ཡང་“རིག་གནས་”ཤིག་ཏུ་
 བཟང་བ་ལས་“ཆབ་སྲིད་”དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་འདུག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་སུ་ཡིས་བསྟོན། བྱིས་
 བྱིས་ཕྱིར་འདང་ཞིག་སྟོབ་དང་། མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་གི་ཡར་ཐོན་ལ་འུ་བུ་ཅག་གིས་མཐོན་པོའི་སྐྱ་སྟོག་
 ནས་དཀྱུས་མའི་རལ་པ་དང་སྐྱེས་མའི་ལན་བུའི་བར་ཅ་གཙོད་གཙང་འབྲེག་གིས་ང་ཆུང་དུས་ཀྱི་ནང་
 ཅུལ་པའི་མགོ་སྐྱོ་དེ་ལ་བསྐྱར་བ་ནི་“ཅུང་བསྐྱར་”ཅམ་དུ་མ་ཟད་“གསར་བཟུང་”དང་གོ་
 རྟགས་”སོགས་“ཆབ་སྲིད་”ཀྱི་མཚན་དོན་ཅན་དུ་གྱུར་སོང་བ་དང་། གྱུར་ནས་ཀྱང་འདུ་ཤེས་དེ་མི་སྐྱོར་
 ཞིག་གི་ཁྲིད་པའི་ནང་དུ་ད་ལྟ་ད་དུང་འགྱུར་མ་ཐུབ་པར་སོན་གནས་ཡོད། དེ་བས་སྐྱ་བུ་ག་བན་དེ་
 སོགས་ཀྱིས་“ནང་ཅུལ་པའི་མགོ་སྐྱོ”ལས་“ནང་ཅུལ་པ”ལ་ངོ་རྟགས་བཞག་སྟེ་བདས་སྟོང་བ་ལས་“ཆབ་
 སྲིད་”ཀྱི་ལངས་སྟོགས་ཤིག་མངོན་ཡོང་གི་ཡོད། ས་ཡུལ་གྱི་དཔོན་པོ་རྒྱགས་པ་དེས་རང་གི་ལྟ་བུར་བྱེད་
 བྱེད་གཏོང་བཞིན་ང་ལ་གཤེད་དོན་ནི་“ནང་ཅུལ་པའི་མགོ་སྐྱོ”འགྱུར་སོང་ན་“ཆབ་སྲིད་”ཀྱི་གནད་
 དོན་ཡིན་ཕྱིར་དཔོན་པོའི་“ཆབ་སྲིད་”ཀྱི་སྒྲིམ་ཤིག་དང་མ་འཆམ་པ་མ་གཏོགས་ངའི་“མགོ་ལ་སྐྱེས་པའི་
 སྤྱ”དེ་ཁོའི་ལྟ་བུའི་ལྟ་བུ་དུ་སྐྱེས་སོང་བ་ག་ལ་ཡིན། དེ་བཞིན་“མགོ་སྐྱོ”གཞན་འགྱུལ་སྟོང་”སྟོང་མཐན་
 དང་“ཁ་ཤར་འཐམ་”མཐན་དང་“སྟོང་པ་མི་དང་བསྐྱར་དགོས་”(ཁོ་དང་བསྐྱར་དགོས་འདུག)ཟེར་
 མཐན་ཆང་མས་“མིའི་མགོ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྤྱ”དེ་སྤྱ་ལྟར་“རང་དབང་”གིས་སྐྱེ་བའི་མི་འབྱུག་པར་“ཆབ་སྲིད་
 ཀྱི་དགོས་མཁོ”ལྟར་མ་སྐྱེས་ནའམ་མ་བཅས་ན་མི་ཚག་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཚོའི་རྗེས་འབྲུག་པ་“ཆབ་
 སྲིད་”ཀྱི་སྒྲིམ་ཤིག་ཅན་སྐྱོར་ཞིག་དང་སངས་སྟོབ་གྲ་ཆེ་འབྲིང་གི་ཁྲིད་སྟེགས་སུ་འབྲེང་ནས་སྟོབ་མ་རྒྱུས་
 ཀྱི་“ཡོན་ཚད་”མི་འཛིན་སྐྱ་ཚད་”འཛིན་པ་དེ་ཚོས་ཀྱང་“མིའི་མགོ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྤྱ”དེ་ཁོ་ཚོ་ལྟར་
 རམ་“ཆབ་སྲིད་”ཀྱི་དགོས་མཁོ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་མི་འབྱུག་པ་ལས་“བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་”ནམ་འབྱོར་ལྷན་
 གལ་རིམ་གྱི་རང་དབང་ཅན་ལྟར་སྐྱེ་བའི་“རང་དབང་”མེད་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ངས་འབོད་ཚུམ་
 འདིའི་ཁག་དང་པོའི་ནང་དུ་“མིའི་མགོ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྤྱ”དེ་“རང་དབང་གི་མཚན་བྱེད་ཅིག”ཡིན་ཟེར་
 དོན་ཡང་གནད་ཀ་འདི་ལ་ཐུག་ཡོད་དེ། འུ་ཚོར་“མིའི་མགོ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྤྱ”དེ་སྤྱ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་“རང་

དབང་ཅམ་ཡང་མེད་ན་མི་ལྟར་འཛོལ་བའི་“རང་དབང་”གཞན་དག་ནི་ལྟ་ཅི། ཁོ་ཚོ་དང་ཁོ་ཚོས་ནམ་
 རྒྱན་“ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་རྟོགས་”ངོམ་བཞིན་རང་གིས་རང་ལ་འགྲམ་ལྷག་ཀྱང་བར་མེད་གཞུག་གི་འདུག་པ་ནི་
 ལྷན་མོ་གཞན་ཞིག་གོ།
 ལོ་འདི་དག་གི་རིང་ལ། ངས་ད་དུང་རང་གི་“མིའི་མགོ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྤྱ”དེ་ཚོ་རིང་རྒྱ་མེད་ལ་ཐུང་རྒྱ་མེད་
 པའི་རལ་པ་ཞིག་གཉའ་ལྷག་ནས་མདུད་དེ་འགྲོ་གི་ཡོད་ཀྱང་སྒྲེར་ལ་དགོས་པའི་“རང་དབང་”དང་ཁོ་
 ཚོར་དགོས་པའི་གོ་རྟོགས་གཉིས་ཀ་རྟེན་མ་སོང་། ད་ནི་“གཞན་རྒྱ”དང་“གཞོན་རྒྱ”ཟེར་མཁན་མེད་པ་
 འདྲ་ལ་“གཞན་རྒྱ”དང་“གཞོན་རྒྱ”མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ལྷག་མི་འདུག ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་མགོ་སྐྱ་
 སྤར་མོ་གང་པོ་བྱི་བཞིན་འདུག་ན་ཡང་། “ཅིས་ཐང་”གི་ཤེས་ཚོར་དྲག་པོ་སྤར་བས་སྤོན་བཞིན་འདུག
 སྐབས་འདིར་ངའི་“མིའི་མགོ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྤྱ”དེ་ཚོས་སེམས་ཁ་དགྲུག་ཚྱུང་བའི་“སོ་ཤུགས་ངལ་ཚོལ་
 པ་”ནམས་ལ་ཡང་བསྐྱར་སྐད་ཅིག་བསྐྱར་འདོད་པ་ནི་འདི་སྐད་དེ། ཟོ་ཞིག་ ཟོ་ཞིག་ མི་སེར་གྱི་ཤ་ཁྲག་
 རུས་གསུམ་ངོམས་མེད་དུ་ཟོ་ཞིག་ སྒྲེར་གཅོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ནས་ཡོད་ཆད་“ཟ་སྐལ་”ཡིན་པ་བདེན་ན་
 ཐང་། སྤྲིགས་ཤིག་ སྤྲིགས་ཤིག་ རང་གི་རིགས་ལས་“སྐྱ་ཆད་”ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་སྤྲིགས་ཤིག་ “རང་
 དབང་”དང་“དམངས་གཙོ”མེད་སར་ཁྱོད་ཀྱི་བྱུག་སྐད་ཡོད་ན་འགྲིག་ འོན་ཀྱང་། ང་ནི་ང་ཡིན་ལ་ཁྱོད་
 ཚོ་མིན། ངའི་སྐྱ་ཡང་ངའི་སྐྱ་ཡིན་པ་ལས་ཁྱོད་ཚོའི་མིན། དེ་ནི་ངའི་“མགོ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྤྱ”ཡིན་པས་ཁྱོད་
 ཚོར་འབྲེལ་བ་སྤྱ་ཅམ་ཡང་མེད་དོ།

༡༠༠ལོའི་སྤྱི་ཟླ

༡༡ པར་ཚང་ཁའི་རང་ཤག་ཏུ།